

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Surányi János dr.

A köles, az ősleges idők hálás növénye.*)

Írta: Fő István.

A háborús idő, amely a mezőgazdasági termelésnek, különösen pedig az élelmiszer-nyersanyagok előállításának lehető legnagyobb mértékű fokozását követeli tőlünk, kívánatosabb teszi, hogy eddig elhanyagolt, vagy csak kisebb arányokban termesztett növényeinket jobban felkaroljuk. A Magyar Nemzetbiológiai Intézet ezért nagyon életrevaló akciót indított meg napjainkban, amikor a napisajtó útján a gazdák figyelmét a köles táplálkozási értékére és nagyobb arányú termesztésére felhívta.

A köles nem ismeretlen növény a magyar gazdák előtt, sőt egyike a legsőbb művelési gabonaféléinknek. Hogy termőterülete az utóbbi századokban, de különösen az utolsó évtizedekben nagy mértékben csökkent, annak egyedüli oka az, hogy a békeidők kényesebb izlésének inkább megfelelő gabonafélék, főleg a rizs, kiszorították a kölest mindennapi élelmiszerünkben. A háborús élelmiszergazdálkodás minőségi igénytelenségével azonban a kölestermesztés kiterjesztésének ez az egyetlen akadály megszűnt.

A kölesnek aránylag rövid tenészeitje két szempontból is alkalmassá teszi az idén a nagyobb arányú termesztésre.

Egyrészt az őszi munkás- és fogathány, valamint az ár- és vadvízes tél csapásai miatt sok gazdaság kénytelenül arra, hogy elmaradt vagy kipusztult őszi vetéseit tavasziakkal pótolja. Mindazonáltal a helyeken tehát, ahol az ilyen bevetetlen táblák valamely ok miatt még május közepéig vagy esetleg továbbra is üresen maradnának, kínálkozik alkalmas pótnövénynek a köles, hiszen azt májusban is lehet vetni.

Másrészt az időjárás eddigi menetéből gyaníthatjuk, hogy ismét csapadékosabb nyárra van kilátásunk, ami megengedi, hogy a kölest az idén kettős természetű keretében tarlónövényül termesszük még szárazságra hajló vidékeinken is.

A köles táplálékértékéről és felhasználási lehetőségeiről az idén a napisajtó ismertetései már olvashattunk. Részletes adatok találhatóak erről továbbá Surányi János: „A kásaköles és termesztése” című, 1921-ben a „Patria” kiadásában megjelent kis összefoglaló munkájában. Csapán azt említem meg, hogy keményítőértéke a zabéhoz hasonló. A továbbiakban ezért a kásaköles sikeres termesztésének főbb tényezőit és fontosabb mozzanatait szándékozom feleleveníteni a „Köztelek” olvasói előtt a fenti munka és a hazai irodalomban¹⁻³⁾ között egyéb gyakorlati tapasztalatok alapján.

A kásakölesnél a magtermesztésnek van a legnagyobb jelentősége. A magköles szalmája valamennyi gabonafélenk szalmája között mint takarmány a legjobbat ér. A kásaköles zöldtakarmánynak már jóval kisebb jelentősége. A következőkben ezért csapán a magköles termesztésével foglalkozom.

Hazánkban a zászlós kölesnek három változata szerepel, a piros-, (vör- vagy paprikaköles), a szürke- és a fehérmagvú kásaköles. Tenészeitje a változatok,

* Az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás (Magyaróvár) közleménye.

¹⁾ Kerpely Kálmán: „Kölestermelés”, „Köztelek”, 1900, 42. szám, 832. old.

²⁾ Berger Rezső: „Kései köleseséplés”, „Köztelek”, 1904, 77. szám, 1622. old.

³⁾ Surányi János: „Adatok a fehér, szürke és a paprikaköles viszonylagos termesztési értékéhez”, „Köztelek”, 1914, 35. szám, 1208. old.

⁴⁾ Kerpely Kálmán: „Kettőstermelés háborús időben”, „Köztelek”, 1915, 16. szám, 538. old.

⁵⁾ Póhl Henrik: „A debrői őriás fehérköles”, „Köztelek”, 1921, 7. szám, 137. old.

⁶⁾ Gyárfás József: „Termesszük kölest”, „Köztelek”, 1922, 16. szám, 425. old.

⁷⁾ Horn Miklós: „A lovászpatai nemesített piros köles”, „Köztelek”, 1930, 19. szám, 337. old.

⁸⁾ Glaser Gyula: „Mire legyünk figyelemmel a pótnövények termesztésénél?”, „Köztelek”, 1940, 18. szám, 379. old.

a vetési idő és a tenészeitje alatti hőmérséklet szerint különböző, az irodalmi adatok szerint 70—140 nap. Legrövidebb tenészeitje a pirosmagvú, valamivel hosszabb tenészeitje a szürke- és a fehérmagvú tenészeitje a szürke- és a fehérmagvúnál is jelentősen hosszabb. A szemtermés nagyságára nézve a sorrend fordított, vagyis a fehérmagvú a legtöbbet, a pirosmagvú pedig valamivel kevesebbet terem, mint a szürke- és a fehérmagvú. Legjobb ára a fehérmagvú kásakölesnek van, míg a szürke- és a fehérmagvúért fizetnek a legkevesebbet.

Nálunk leginkább a pirosmagvú kölest termesztik. Az 1940. évben csapán egy nemesített fajta volt nyilvántartva, a „Lovászpatai nemesített piros köles”. Lehetően nemesített, vagy legalább is megbízható helyről származó vetőmagot vessünk el. A kölestermesztéssel szerzett esetleges rossz tapasztalatoknak legtöbbször éppen az az oka, hogy a vetőmag beszerzése az utolsó pillanatban, kevésbé megbízható helyről történik. Az így beszerzett vetőmag többéves, gyenge csirázású lehet, emellett eredete bizonytalan, nem kiegyenlített és sokszor kevert áru. Ezért fejlődésében egyenetlen lesz és érésében nagy eltérések állhatnak be.

Változik a kásaköles tenészeitjének hossza aszerint is, hogy május végén, június elején vagy ennél később vetjük-e? Utóbbi esetben a szükséges melegmennyiséget rendszerint már inkább megkapja, ezért júniusban, július elején vetve tenészeitje rövidebb lesz. Gyárfás⁶⁾ szerint későbbi vetésnél a pirosmagvú köles tenészeitje 70—80 nap, a szürke- és a fehérmagvúé két héttel hosszabb, míg a fehérmagvúé a szürke- és a fehérmagvúnál két-három héttel később ér be. Hűvös, vagy száraz időjárás fejlődését hátráltatja, ezért óvatosságból ajánlatos az adott körülmények szerint korábban vetni.

Talaj tekintetében a kásaköles nem válogatós. Szépen diszlik minden, jóerőben lévő, gyomosodásra nem hajlamos talajon. Csapán a túlságosan kötött, tevéketlen, hideg talajokat nem kedveli. Legjobb helye a gyomoktól tisztántartott, trágyázott kapásnövény után volna, azonban ilyen helyre ritkán vetik. A korán lekerülő bíborhere és őszi takarmánykeverékek a legmegfelelőbb előveteményei tarlóvetés esetén. A közvetlen istállótrágyázást nem hálálja meg, de ez az üszög és a gyomosodás veszélye miatt nem is ajánlatos.

Vetőmagja a csirázáshoz legalább 9—10 C-fokra felmelegedett talajt kíván. De fagyérzékenysége miatt sem ajánlatos a májusi fagyveszélyek előtt vetni. Júliusban már csak a legrövidebb tenészeitje, pirosmagvú kölest ajánlatos vetni, mert a később érő változatok csak akkor érnek be, ha az őszi hosszú és meleg.

A köles vetőmagszükségletéről az irodalomban erősen eltérő adatokat találhatunk (kat. holdankint 7—30 kg). Már a vetőmag származása szerint is, mint említettem, nagy különbség lehet a csirázóképességben. Ajánlatos ezért a vetőmagszükséglet megállapítása előtt vetőmagunk csirázóképességét megvizsgálni. Különbséget okoz továbbá az is, hogy a víztől kipusztult földünkön főnövénynek vagy kettős természetű keretében tarlóba vetjük-e a kölest. Tarlóvetésre több vetőmagot használunk. A rögös talajon több vetőmagot megveszendőbe, mint jól előkészített, porhanyóra elmunkált földön. Ezért kell rögös talajba többet vetni, mint apróra elmunkáltba. A vetőmag mennyiségét befolyásoló külső tényezők felsorolását még lehetne folytatni, ez azonban nem célom. Csapán arra akartam felhívni a természetű gazdák figyelmét, hogy a helyes vetőmagszükséglet e kiemelt tényezők miatt a kölesnél különösen nagy ingadozásokat mutathat. Természetesen az itt felsorolt és egyéb külső tényezőknél kívül nagy befolyása van a vetőmagszükségletre a természetű változatlantól függő 1000 magsúlyának is. Leghelyesebben járunk el tehát Surányi⁷⁾ szerint akkor, ha azt vesszük alapul, hogy közepes viszonyok között egy folyóméterre, 12 cm sorsávoság esetén, kitűnő használati értékű (97% tisztaságú és 92% csirázóképességű) vetőmagból 80—100 mag szükséges, ami 4 g átlagos 1000 magsúlyt feltételezve, kat. holdankint 20 kg vetőmagszükségletnek felel meg. Az üszög a kölesben nagy kárt okozhat, ezért vetőmagját

⁹⁾ Gyárfás József: „Sikeres gazdálkodás szárazságban”, II. Kiadás, Budapest, 1925. 126. old.

¹⁰⁾ Surányi János dr.: „A vetőmagszükséglet helyes alapjai”, „Köztelek”, 1940, 52—53. szám.

az egyéb gabonaféléink csávázásáról is használatos bizonyos szerekkel csávázni ajánlatos.

Vetéshez, akár víztől kipusztult földön, mint főnövény, akár tarlónövényként, lehetően apróra elmunkált földet kíván. Erősen rögös talajon az egyenetlen alátakarás miatt sok mag vész kárba és a vetés kelése is egyenetlen lesz. A kásakölest magnyerés céljából nálunk általában gabonatorváokra szokták vetni. Gyomosodásra hajlamos talajon kettős gabonatorvávoságra vetik és kapálják. A kettős gabonatorvávoságra történő vetés tarlóvetésnél is figyelembe jöhet szárazabb fekvésben. Alátakarása 1—2 cm mélyen történjék. A kelés elősegítése céljából vetés után hengert használhatunk.

A köles eleinte lassan fejlődik, de ha egyszer erőre kap, akkor növekedésben rohamosan halad előre. Kezdeti gyenge fejlődése miatt nagyon fontos, hogy a gyomoktól tisztán tartassuk. Mielőtt tehát negyedik levele látható, ajánlatos a megfogásolása, amelyet, ha szükséges, meg kell ismételni.

A vetés idejétől, a használt változattól és a tenészeitje hőmérsékletétől függően a kásaköles augusztus-szeptember, sőt október havában ér. Aratásával a szalma sárgulását nem szabad bevárni. Magja könnyen perog, ezért amint a buga felső ágai megsárgulnak és a bugában a mag már megszínesedett, nyomban hozzá kell kezdeni óvatos vágáshoz, mert könnyen perog. A levágott kölest legjobban azonnal az aratás után kis kévékbe kötni és csomókba állítani. A behordásnál a ponyvás szekerek használata a szemvesztésért jelentősen csökkenthető. Cséplése a rendes cséplőgépekkel, megfelelő állítással (a dobokosakra trágyaállítással és a rosták szelelőnyílásának szűkítésével) könnyen elvégezhető. A kicséplést magot, tekintve, hogy az még nem teljesen érett, eleinte vékonyan kell rétegezni, többször átlapátolni, mert különben könnyen megdusosodik. Ugyancsak meg kell szárítani szalmáját is, vagy pedig ajánlatos azt besilózni.

Mint az itt elmondottakból látható, a kásaköles termesztése során különleges igényeket nem támaszt. Ha még meggondoljuk azt, hogy rövid tenészeitje végén a piros köles kat. holdankint 4—5—10, a fehér köles 16 q-ig is menő szemterméssel és 7—14 q között mozgó, takarmánynak is értékesíthető szalma-terméssel fizet, joggal mondhatjuk, hogy: fizet, mint a köles! A válasz szempontok figyelembevételével ajánlatos, hogy a kásakölest az idén minél több gazdaságban termesszük.

Csakhogy a kölessel is úgy szoktunk járni, mint a tavaszi búzával, hogy ugyanis amikor legjobban kelene, nincs belőle elegendő vetőmag. Pedig, mint a tavaszi búzánál is már sokszor ajánlották, úgy a jövőben a kölesnél is kívánatos volna, a megszorultságban szükséges megbízható és jófajta vetőmag biztosítására kisebb területen állerdőben termeszteni: a kölesnél azért is, hogy csapadékosnak ígérkező nyárra elhessünk a kölesnek a kettős termesztés keretében kínálkozó felhasználóságával.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS

ÉS

VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Adatok a búzatermések mennyiségének és minőségének összefüggéséhez.*)

Írta: Berzsenyi-Janosits László dr.

Régebben az volt az általános vélemény, hogy a jó termőképesség és a kiváló minőség egy búzafajtában nem egyesíthető. Valóban a kiváló minőségű búzafajták általában kevésbé bőven termők, mint a gyengébb minőségű, úgynevezett tömegbúzáék. Mégis ma már közismert, hogy a magyar búzatermesztés kiváló munkájának milyen nagy mértékben sikerült egyesítenie egy fajtában ezt a két előnyös tulajdonságot.

A jelen cikkemben arra a kérdésre keresem a választ, vajon mennyire lehetséges e két jó tulajdonság egyesítése termesztési szempontból? Mennyire

* Az Országos M. Kir. Növénytermelési Intézet (Magyaróvár) közleménye.

engedik a termelési körülmények között fennálló különbségek miatt a termés nagyságában és minőségében a két kísérleti év közötti különbségek.

E célból egy kísérleti körülmények között fennálló különbségek miatt a termés nagyságában és minőségében a két kísérleti év közötti különbségek.

Az egyes kísérleti körülmények között fennálló különbségek miatt a termés nagyságában és minőségében a két kísérleti év közötti különbségek.

Ha tehát a két kísérleti körülmények között fennálló különbségek miatt a termés nagyságában és minőségében a két kísérleti év közötti különbségek.

A mennyiség az úgynevezett v. szolgáltató összcélmutatók be.

65 kísérleti helyről a termés nagyságát

Termés kat. holdon q	M		
	c ₁	c ₂	c ₃
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13	1		
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

A táblázatra valószínűleg a jobb feladatokkal sohasem jártak volna szembe sem a viszonyosság együtthatóval, sőt a két kísérleti év közötti különbségek miatt a termés nagyságában és minőségében a két kísérleti év közötti különbségek.

¹⁾ Kerpely Kálmán közleménye. Budapest.

**Zsírral, hússal, gyapjúval
fizet a**

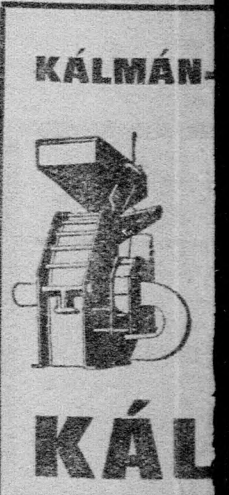
LAMPE-takarmánymályva

holdankint 500-800 q zöldhezam. Vethető csalamádéval köztesen és főterményként augusztus elejéig.

Vezérképviselő: VISKI-BALÁS JÓZSEF, Budapest, V., Nádor-utca 14. Tel.: 113-210 „Vibajó Budapest”

Termelési utasítást készséggel küldök. • Vetőmagszükséglet kat. holdankint 2—2,5 kg.

A Lampe-féle takarmánymályvamag ára kg-kint:
13,— pengő,
10 kg vételnél kg-kint
12,— pengő
+ forgalmiadó.

engedik a természeti tényezők e két tulajdonság együttes érvényesülését?

E célból egy búzafajtának a legkülönbözőbb természeti körülmények közt elért mennyiségi és minőségi eredményeit kellett vizsgálnom. Az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás által 1935/36. évben végzett országos búzafajtakísérletek során a standardfajtaként vetett *Bánkúti 1201.* sz. búzafajta 65 kísérletező gazdaságban a legkülönbözőbb természeti viszonyok közé került. A legkisebb kat. holdankinti termés 4 q, a legnagyobb pedig 20 q volt. Ugyanekkor e fajtánál a leggyengébb minőség értékszáma 40, a legjobb pedig 100 volt. (A farinográf-értékszámok a M. Kir. Gabona- és Liszt-kísérleti Állomás minőségvizsgálatainak eredményei.)

Az egyes kísérleti helyek természeti viszonyai között fennálló különbségek tehát ugyanannál a búzafajtánál termésmennyiségben 16 q-s, minőségi értékszámban pedig 60 pontos eltérést okoztak. Ezek a számok világosan mutatják, hogy a természet helyi körülményeinek milyen nagy a befolyása nemcsak a termésmennyiségre, hanem a búza minőségére is és mennyire nem helyes az az álláspont, hogy a búza-minőség csak a fajtától függ. Mert igaz ugyan, hogy „a fajta értéke öröklött tulajdonságaival minden körülmények közt átüt”, azonban „ezt az ökológiai és egyéb termelési tényezők jelentősen befolyásolják és módosíthatják.”¹⁾

Ha tehát a különböző természeti körülmények a búza termésének mind nagyságára, mind minőségére nagy befolyással vannak, feltehető a kérdés, hogy a termés nagyságát emelő tényezők vajon előnyösen vagy hátrányosan befolyásolják-e a minőséget is? Az országos búzafajtakísérletek adattömegével már végezhettem variációs statisztikai számításokat abban az irányban, hogy a természeti körülmények változásának következtében mennyire változik együtt a termés mennyisége és a minősége. Vajon azok a tényezők, amelyek egy fajta keretén belül a minőséget javítják, nem csökkentik-e esetleg a mennyiséget?

A mennyiség és a minőség közti ez az összefüggés, az úgynevezett viszonyosság (korreláció) kiszámítására szolgáló összehajlítások közül egyet a közölt táblázatban mutatok be.

65 kísérleti helyről származó *Bánkúti 1201-es* búzaminta termésmennyiség és minőség szerint csoportosítva.

Termés kat. holdon q	Minőségi osztály												
	c ₁	b ₂	b ₁	a ₂	a ₁	minőségi értékszám							
	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													

A táblázatra rátekintve azonnal látjuk, hogy a bal alsó és a jobb felső sarok üres: a legnagyobb terméssel sohasem jár együtt rossz minőség és kis termésmennyiségnek sem volt kiváló minősége. A kiszámított viszonyossági együttható (variációs koefficiens) +0,21; vagyis *egy fajtán belül* a termés mennyisége és minősége között párhuzamos viszonyosság (pozitív korreláció) áll fenn, szemben a növénytermelési területen fennálló negatív korrelációval. Az összefüggés ugyan gyenge és elég nagy középhiba terheli (±0,12), de a két kísérleti évben több fajtánál végeztem hasonló

¹⁾ Kerpely Kálmán dr.: Adatok a magyar búza minőségi termeléséhez. Budapest, 1931. 3. oldal.

számításokat és mindenütt párhuzamos viszonyosságot kaptam, az együttható is mindenütt +0,20 körül volt (+0,16 és +0,25 között).

Ez a párhuzamos viszonyosság azt jelenti, hogy azok a természeti körülmények, amelyek a búza termésmennyiségét emelik, legnagyobb mértékben a minőségre is előnyös hatással vannak. A kedvező viszonyok közt fejlődő, egészséges, erőteljes növény termése nemcsak nagyobb, hanem jobb is lesz. Műtrágyakísérletekkel kapcsolatban már rámutattak erre az összefüggésre. Először Kerpely állapította meg,²⁾ hogy ahol a harmonikus táplálkozás lehetséges, ott a búza jó minősége is valószínű. Hasonló tapasztalatokat vont le Surányi az 1929/30. évi országos műtrágyázási kísérletekből.³⁾

Mint említettem, a párhuzamos viszonyosság a mennyiség és a minőség között csak gyenge. Nagyobb mértékű párhuzamos viszonyosságot azonban a dolog természeténél fogva nem is várhatunk, hiszen nagyon sok olyan tényező van, amelyek csak az egyik tulajdonságot változtatja. Például egy aratás előtti eső a minőséget leronthatja és a mennyiségre alig van hatással.

A búza minőségének és termésmennyiségének ebből az összefüggéséből a gyakorlati gazda is vonhat le tanulságokat. A kis terméssel nem jár együtt a jó minőség. Az elmondottakkal elsősorban arra akartam rámutatni, hogy a gazda a lehető legokosabb búza-termesztésre törekedve, kifogástalan talajműveléssel, az elővetemény jó megválasztásával és a talaj tápláló-anyaghiányát ellensúlyozó trágyázással nemcsak nagyobb, hanem jobb minőségű búzatermést is várhat.

TAKARMÁNYOZÁS ÉS ÁLLATÉLETTAN.

Rovatvezető: Weiser István dr.

A rendelkezésre álló olajpogácsák etetése.

— Milyen olajpogácsák kaphatók jelenleg. —

Írta: Weiser István dr.

Közismert a tehenártó gazdáknak az a panasz, hogy a fehérjében gazdagabb olajipari takarmányok beszerzésének lehetősége állandóan rosszabbodik, ami a tejtermelést nem kívánatos módon hátráltatja. A helyzet tárgyilagos megvizsgálása és megítélése alapján ez a panasz csak részben jogosult, amennyiben jelenleg csak az úgynevezett nemes pogácsákban, amilyenek: a len-, napraforgó- és tökmag-pogácsa, van hiány. Ezzel szemben kielégítő mennyiségben áll rendelkezésre a felsoroltaknál ugyan étrendi szempontból valamivel gyengébb, de megfelelő tápláléértékű olajipari takarmány, amely helyes módon felhasználva alkalmas arra, hogy a fejős tehenek emészthető fehérje és keményítőérték szükségletét eredményesen fedezzessük. A mai helyzetben, amikor az iparokban mutatkozó anyaghiányt és a napról-napra fokozódó pótagyfelhasználást természetesen találjuk, valóban nem jogosult az a panasz, hogy „olajpogácsa és extrahált dara pedig egyáltalában nem kapható”.

Soraim célja rámutatni arra, hogy jelenleg milyen olajipari takarmányok állnak a gazdaközönség rendelkezésére, ezeknek mi a takarmányértéke és felhasználási módja. Közöttük első helyen áll a nálunk állandóan használt és jól ismert *repepogácsa*, amely hazai repékelték magjából készül. Összetétele igen állandó, amennyiben beltartalma 38–40% között ingadozik, amiből a nyers fehérje 31–32%, a nyers zsír 7–8%. Emészthető fehérje tartalma kerekén 22%, keményítőértéke 58%, úgyhogy benne 100 kg-kint 15-60 pengős áron (budapesti paritásban)

²⁾ Kerpely Kálmán dr. 1929 december 14-i előadása, ismertetve: „Köztelek” 1930. 3. sz. 35. old.

³⁾ Surányi János dr.: Adatok a műtrágyázás és a búza-minőség összefüggéséről. *Mezőgazdasági Közöny*, 1931. 11. sz.

1 kg keményítőérték abszolút ára... 26,9 fillér
1 kg emészthető fehérje relatív ára 70,4 ..

Mint olcsó pogácsát, különösen drága takarmány és alacsony tejárak mellett gazdáink egy része állandóan használja. Akik állítólagos rossz tapasztalatokra hivatkozva, nem szívesen vásárolják, rendszerint maguk az okai a balsikernek, mivel nem tartották be a repepogácsa etetési módját, másrészt olyan állatokkal is akarták etetni — például loval és sertéssel — amelyeknek nem való. A repepogácsa elsősorban fejős tehen és hizóba fogott tinó takarmánya, amennyiben fehérjeszükségletüknek egy részét igen olcsón és eredményesen fedezhetjük vele. Ha kisebb adaggal kezdve fokozatosan szoktatjuk hozzá az állatokat és a többi abrakkal elkeverve szárazon eteljük, mind a fejős tehen, mind a hizómarha szívesen fogyaszt belőle 1 kg-nyi napi fejadagot, esetleg ennél többet. Etetjük azonban a pácban a többi takarmánnyal elkeverten is. Korpával, lucernaliszttal és kukoricadarával elkeverve kifogástalan ízű és étrendi hatású elegyet készíthetünk belőle. Olyan keverékből, amelyet 1/2-1/3 arányban korpából, kukoricadarából és repepogácsából készítenek, 40 dkg elegendő az alaptakarmányon felül plusz-takarmányban 1 kg tejre. Ha tehát 1 kg repepogácsából ugyanannyi korpából és kukoricadarából készítettünk keveréket, úgy ez az alaptakarmányon előállított tején kívül még 7 1/2 kg tej előállítására elegendő. Az így nyert tej íze és szaga, valamint a belőle készített vaj is kifogástalan. A korpa azonos mennyiségű lucernaliszttal is pótolható. Jól használható olyan keverék is, amely 1/4 részben kukoricadarából, lucernalisztból, korpából és repepogácsából készült.

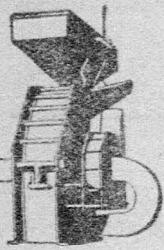
Étrendi szempontból a hazai *vadreppepogácsa* ugyanolyan elbírálás alá esik, mint a természetből készült. Vadreppepogácsát eddig csak Romániából hoztunk be, ahol igen piszkos, sok homokot és idegen magot tartalmazó nyersanyagból készítették, miérts híre nem volt jó. Az itthon előállított idén kerül először forgalomba. A vadrepemag a kultivált repemagfélektől csak abban különbözik, hogy olajtartalma ezeknél kisebb, amennyiben 25–28% között ingadozik. A felületen román feldolgozási módtól eltérően nálunk az összegyűjtött vadrepemagból gondosan eltávolítják a földes, homokos részeket kívül az idegen magvakat (fehér-, fekete-mustár stb.), valamint az egyéb tisztálanságot, a megtisztított és megőrölt magvakat pedig a sajtolás előtt olyan hőmérsékletre melegítik fel, amely elpusztítja a mustárolaj fejlődéséhez szükséges fermentumokat. A vadreppepogácsa beltartalma szintén 38–40% közötti, ugyancsak 22% emészthető fehérjét tartalmaz, keményítő értéke pedig az Állatételtani Állomás megállapítása szerint 55,5. Jelenlegi ára budapesti paritásban 100 kg-kint 14-30 pengő, vagyis:

1 kg keményítőérték kerekén .... 26 filléért
1 kg emészth. fehérjét pedig kerekén 65 ..
vásárolunk benne. *Úgy használjuk fel, mint a természetből készített pogácsát.*

A hazai vadrepéből extrakció útján *extrahált vadrepedara* is készül, amelyben a nyersszirtartalom csak 2%, nyersfehérje tartalma pedig megfelelően nagyobb. Ugyanilyen összetételű extrahált repedara került be az utóbbi időben Romániából is. A hazai gyártású áru ára budapesti paritásban 100 kg-kint 16-60 pengő, a román eredetű 16 pengő. Mindkettőt fejős tehen pótabrakjában ugyanúgy használhatjuk, mint a repepogácsát. Mivel az extrakció folyamán a mustárolajat fejlesztő anyagok teljes mértékben ki lesznek vonva, mustárolajat nyomokban sem fejlesztenek.

A felsorolt takarmányok felhasználását nagymértékben megkönnyítené, ha csak 8–10% melaszt tudna a gazda az említett keverékekhez hozzáadni. Cukorrépat termelő gazdák, akik melaszjárándóságot igénybe vettek (tegye ezt minden erre jogosult gazda), ez nehézségbe nem ütközik. Reméljük, hogy a következő idényben a melasz használata, ha a szokottnál kisebb mértékben is, a cukorrépat nem termelő gazdák számára is lehetővé válik.

KÁLMÁN-MEDICAGO egytetemes őrölő- és zúzógép

szegmentesítővel, acél konstrukció 8 nagyságban
„A”-típus már 3 HP-vel
ha,tható!

Kizárólag kapható:

KÁLMÁN JÓZSEF műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz.
Sürgőny cím: MEDICAGO GÉP Telefon: 114-006, 117-199

TRIUMPHATOR

az összes terményeket és aprómagvakat
tökéletesen tisztítja és osztályozza.

A pogácsafélékkel kapcsolatban jelenleg ez a helyzet és előreláthatóan jóideig ilyen fog maradni, mert bármennyire is kívánatos lenne nemesebb pogácsák behozatala, ez annyi nehézségbe ütközik, hogy szinte megoldhatatlan. Az ú. n. nemes pogácsák csak a legközelebbi lenmag-, napraforgómag- és tökmagtermés feldolgozása után fognak ismét rendelkezésre állni.

A marhahizlással kapcsolatban kívánok még egy megjegyzést tenni, amely kedvezőbb, mint az előbb elmondottak. Ugyanis Bácska visszacsatolása révén nagybőnyűségi szárított répaszelet birtokába jutottunk, amelynek a gazdaközönség részére való rendelkezésre bocsátása nemcsak a megfog indulni. Tekintettel arra, hogy a szárított répaszeletkészletek is fogytán vannak, minden marhahizláló gazda bizonyára örömmel fogja fogadni ezt a hírt.

JUHTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Sehandl József dr.

A helyes juhfejés.

Írta: Sehandl József dr.

Az a módszer, amellyel a juhot ma még világszerte fejjék és ahogyan a juhtejet kezelik, nagyon kezdetleges és célszerűtlen. A tehenek fejése és a tejgazdaságokban bevezetett tejkezelési eljárás ennél annyival modernebb, mint amennyire a földművelő traktor felette áll a négerek földet karcoló faekéjének.

A juh szűk lyukon át kerül a fejőjuhász oldalára. A ráváró fájdalmas kezelés elől szívesen menekülne, de a fejőjuhász megragadja egyik kezével a poros, koloncos combot, másikkal átmarkolja a tőgyet és a fejőjuhász fölé vonszolja. Ezt követően természetesen nincsen ideje az alaposan beszennyeződött keze megmosására. A juhász fejni kezd és így ujjai közül piszkos tej csurog a fejőjuhászra. Ha a juh nem szívesen tűri a durva tőgyesorítást, akkor a juhász még erősebb markolással kényszeríti maradásra. De ha a fejőjuhász már fáradt, akkor elbocsátja a juhot, még mielőtt a tőgyét alaposan kifejté volna.

Csoda-e, ha ezzel a kezdetleges módszerrel fejt tejben a legvadabb mikroflóra burjánzik? Bejutnak a tejbe coli-aerogenes fajok, vajsavbaktériumok, élesztőgombák, amelyek nemritkán a rágós, borszerű sajtésztaájú, édeskes vagy kesernyős ízű, istállószagú, „felvagdott” sajtnak lesznek okozói. Máskor szappanos ízt érzünk a sajtnak, ami az alkaliképző pálcikák elhatalmasodására vezethető vissza. Ismét máskor a vak penészgombák adnak annyira kellemetlen dohos ízt a sajtnak, hogy majdnem élvezhetetlen. Végül igen gyakori főhiba az úgynevezett „bundaiz”, amely a baktériumtermékek és az istállólevegőből elnyelt szaganyagok együttes hatásából ered, amely a juhtejben és a juhsajtokban annyira gyakori, hogy még a tejgazdasági szakkönyvek is — elég hibásan — azt a juhtej „jellegvonásának” tüntetik fel.

Érdemes elgondolkozni azon is, hogy mennyire ronthatja a tejhozamot egyrészt a durva kezelés, amelynek a fájdalmait a fejőjuhász a fejés alatt elszedni kénytelen, másrészt az a körülmény, hogy a fejés vége felé már nem tudja az állandó küszködéstől kimerült juhász a tőgyet kifejni és így a tőgy apadásnak indul. Ha megfontoljuk, hogy mekkora lenne a tejnyeremény teheneinknél ilyen kínzóan durva és feületes fejés után, akkor csak csodálkozunk kell azon, hogy juhaink még 1 deciliter tejet is adnak!

Érdekes volna alaposan megfigyelni, hogy hány fejőjuhász „tartja vissza a tejt!” Azzal ugyanis ne vigasztaljuk magunkat, hogy a juh nem olyan érzékeny, mint a fejőstehén. Ellenkezőleg: a juh érzégerlekenysége nagyobb, mint bármely gazdasági állatunké és ezért minden kedvezőtlen hatás mélyebben csökkenti nála a tejtermelést és még könnyebben kiváltja azt a reflexet, amelynek következménye a tej „visszatartása”.

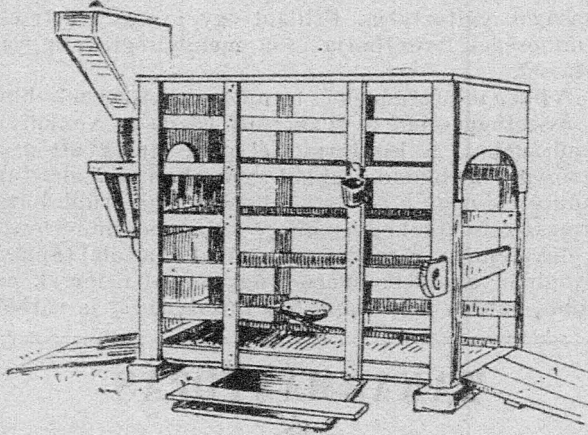
Ilyen megfontolások után évek óta keressük a juhok fejésének célszerűbb módszerét. A „Köztelek”-ben már ismertett kaposvári fejőkaloda után az idei kiállításon Semsey gróf uradalmának könyvi juhászata annak javított példányát mutatta be.

A felsorolt hátrányokat kiküszöbölő új juhfejési eljárás szerint a fejt juh egy ketrecben áll és közben abrakot fogyaszt. A fejőjuhász baloldalról, a ketrec alatti mélyedés szélén ülve feji a tejet egy szűrővel

ellátott tölcserbe. A tölcser a juh bejövetele, illetve távozása közben csuklós kar segítségével a tulsó oldalra hajtható. A tölcserből gumicső vezet a tejet a túldalalon földbesüllyesztett kannába.

A fejőkalodát a rajz alapján — úgy vélem — minden faiparos, sőt minden ügyesebb faragóbéres el tudja készíteni. Méretei természetesen a fejtő juhok testnagysága szerint változnak. Hossza a juhok törzshosszával, szélessége a juh törzsszélességével legyen egyenlő. Ne legyen a kaloda szűk, de tágas se, mert akkor a nyugtalanabb juh tőgye nem marad az egyszer alá igazított fejőtölcser fölött.

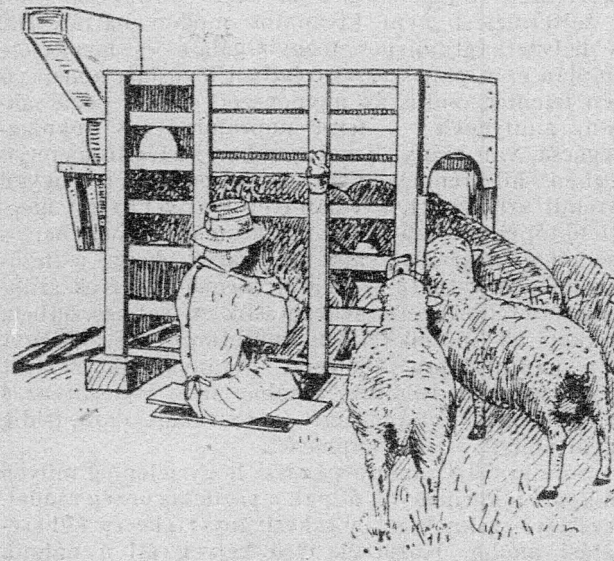
Ha az első juh már bejutott a kalodába, a juhász mögéje tol egy heveder-deszkat, mert különben a visszamaradt juhok melléje furakodnának és így zavarnák a fejést. Ezután a juhász beszűri a tejet a kaloda oldalán függő csészikéből fejőszírral, a tőgy alá húzza a fejőtölcserét és így megkezdi a fejést. Mikor pedig ennek vége van, a túldalra löki a fejő-

98. sz. kép. Semsey gróf uradalmában használt juhfejő kaloda.

tölcserét, kinyitja az ajtót, a kifejt juhot kibocsátja, majd újból bezárja az ajtót és a hevederdeszka kihúzásával bebocsátja a második juhot. Így folyik tovább a munka!

Ennek a fejési módszernek előnye mindenekelőtt az, hogy a fejő juh nem kénytelen a fejésre kerülő juh helybentartása céljából annak szennyes combját megmarkolni és így kezét közvetlenül a fejés előtt bepiszkítani. Ürülék a fejőadénybe nem hullhat.

99. sz. kép. Fejés a juhkalodában.

A fejőjuhok nem szenvednek a fejés tartama alatt. Sőt még abrakolásban is van részük. Ezért szívesen jönnek a kalodába, sőt valóságban tolongnak a bejárónál, hogy minél előbb bejuthassanak. Elmarad tehát a tej „visszatartásának” oka és nem kell „canghajtó” a fejéshez!

További előnye, hogy a fejőjuhászoknak nem kell erejüket a juhok helybentartására pazarolni, sőt aránylag kényelmesen és alaposan végezhetik magánuk a fejésnek a munkáját! Éppen ezért ott, ahol ezt a módszert bevezették, a juhászok hallani sem akarnak a régi módszerről. (Míg tehát a juhászat egyéb terein rendszerint a juhászok a modernizálás kerékkötői, addig itt ők a racionalizálás legbürgőbb támogatói.)

Végül, mint a fejés technikájára nézve mellékes, de a fejő állatok okszerű táplálása szempontjából érdekes körülményt említem, hogy így megoldhatjuk a teheneknél már régóta gyakorolt „egyedi etetés” problémáját. Minél tovább tart ugyanis a fejés, tehát minél több tej fejhető a juh tőgyéből, annál több abrakot fogyaszthat a kaloda elejére illesztett jászokból.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

Rendelet a közjóléti szövetkezetekről.

Folyó hó 10-én lépett hatályba a közjóléti szövetkezetekről szóló 3500. M. E. számú kormányrendelet. Ez a rendelet az Országos Nép- és Családvédelmi Alapról szóló 1940. évi XXIII. t. c. 2. §-nak végrehajtását jelenti. A törvény végrehajtása ugyanis egyrészt közigazgatási úton, másrészt pedig a gazdasági jelentőségű tevékenység külön szervei útján történik. Az idei állami költségvetésben 43-5 millió pengő van az Országos Nép- és Családvédelmi Alap szociális programjának megvalósítására előirányozva, amiből körülbelül 4-5 millió pengő van azokra a karitatív jellegű segélyekre szánva, amelyeket az önkormányzati közigazgatás útján írtének. Az összeg nagyobbik hányada, 39 millió pengő pedig gazdasági célok megvalósítására esik s mivel az előkészített tervek végrehajtására a gazdasági élet meglévő szervezetei nem látszanak alkalmasoknak, a kormány szükségesnek látta olyan intézmény létrehozását, amely a szociálpolitikai feladatokat, a megélhetésükben veszélyeztetett sokgyermekes családok támogatását, gazdasági létalapjának megerősítését szakszereiben végezheti el. Erre a különféle kereskedelmi társaságok közül a szövetkezeti forma látszott a legalkalmasabbnak, minthogy ez az állami segély közvetítésén felül a segélyben részesítendő szövetkezeti tagok kölcsönös összeműködésére tag lehetőséget biztosít, fenntartása pedig a legkisebb költséggel jár. Ezért az 1940. évi XXIII. t. c. 2. §-a közjóléti szövetkezetek létesítését írja elő. Minthogy pedig az Országos Nép- és Családvédelmi Alap közigazgatási úton megvalósítható feladatait alsófokon a törvényhatóságok első tisztviselői látják el, a megfelelő összefüggés biztosításra végtel célserűnek látszott a közjóléti szövetkezeteket is törvényhatóságokként megszervezni. Ezenkívül a rendelet lehetővé teszi, hogy az Országos Szociális Felügyelőség előzetes hozzájárulásával egyes megyei városokban is legyen közjóléti szövetkezet alakítható. A közjóléti szövetkezetek elsősorban közjóléti célkitűzések folytán, továbbá mivel forgalmukat jóformán kizáróan közületi pénzből látják el, lényegesen különböznek azokról a szövetkezetektől, amelyeknek megalakulására és működésére nézve a kereskedelmi törvény az 1875. évi XXXVII. t. c. részletes szabályokat ír elő. Ezért kellett ebben a kormányrendeletben a közjóléti szövetkezetek nézve olyan különleges szabályokat megállapítani, amelyek egyrészt lehetővé teszik a kitűzött szociális célok minél eredményesebb megvalósítását, másrészt pedig a vezetés és ellenőrzés tekintetében megfelelően biztosítják a kinstári érdekeket is.

A rendelet 2. §-a értelmében a közjóléti szövetkezetek alapszabályaiban a szövetkezet célja gyanánt különösen a következők kell megjelölni:

1. Készpénz- és anyaghielt nyújtásával a megélhetésükben veszélyeztetett sokgyermekes családok önálló gazdasági létének megalapozása vagy kedvező gazdasági viszonyok közé való teletetés s ezzel a népesség szaporodásának előmozdítása, továbbá ezek részére családi házak építésének vagy tatarozásának elősegítése.

2. Az előbb megjelölt családok tagjai részére munkaalkalmak biztosítása, közös munkájuk megszervezése, életviszonyaik javítása és a társadalmi kiegyenlítés elősegítése.

3. A megjelölt családok tagjai érdekében termelő üzemek létesítése és a jobb értékesítés előmozdítása, végül ezzel kapcsolatban gyakorlati szakembereknek a szövetkezet üzemében való kiképzése.

A közjóléti szövetkezet az alapító tagból és a rendes tagokból alakul. Az alapító tag a törvényhatóság, illetőleg a megyei város közönsége, rendes tagok pedig olyan fedhetetlen előéletű magyar állampolgárok lehetnek, akik a szövetkezet céljainak megvalósítását a saját vagy családtagjaik személyes közreműködésével kívánják szolgálni és legalább 1 (egy) az alapszabályokban meghatározott névértékű üzletrészt jegyeznek. A közjóléti szövetkezet elnöke a törvényhatóság első tisztviselője, illetőleg a megyei város polgármestere, aki egyben az igazgatóság elnöke is. A szövetkezetek alapító üzletrészeinek névértéke (ke legalább 500— pengő, a rendes üzletrészek névértéke pedig legalább 2— (két) pengő. A szövetkezetek az Országos Szociális Felügyelőség által jóváhagyott üzletrészt szerinti működnek s a Felügyelőség a szövetkezetek igazgatóságában egy-egy tagot küldhet ki.

A közjóléti szövetkezetek egyik legelső célkitűzése házhelyekről való gondoskodás, kereskedelmi házak építésének lehetővé tétele és elősegítése céljából, továbbá a kereskedelmi házak birtokosai részére hasznos háziállatok juttatása s a családi házak építésének elősegítése céljából szükség esetén kisebb termelő üzemek, mint pl. légtárolók és mészfutók létesítése. A juttatások egyéni ébri alaps alapján fognak történni és a

Szövetkezetnek g szoruló valóban A közjóléti szövetkezetek a trianoni Magyar adatlétele, a van folyamatosan munkássága halszövetkezetek egy otthonok létesítés teljes mértékben a legszegényebb r getlenségét, önáll szerzetét, tovább A rendelkezésre e ezer megelégedett amihez még hozzá gazdasági Biztosí tartalékalapjából vagyis összesen 80 ugyancsak keres sági népesség kise kívül évenként m lakásépítő Szövet sában ugyanezt a a mezőgazdasági valóságát a fö szociálpolitikai m kereskedelmi h tárca keretében t a közjóléti szövet toznak, ezeknek kifejtendő tevéke földművelésügyi r és arról is gondos Fischer Ferenc b ülésén kilátásba is kölcsönök feltéte kezetek kölcsönfe a belügyminiszter elvállalta az OM kockázatát és ege

Az árelenőrzés deletével kimonó fehérművek és eddigi rögzített számíthatnak, ki Az árelenőrzés o rendelete pedig u megállapította az vagy kuncorialisz félek legmagasab levestették és c A rendelet együt bérmutakában val sabb munkabérek rendelő vasuti áll nak költségét a k

Az árelenőrzés rendelete a sav- magasabb árát sz legmagasabb ára a friss soványtur pedig az előállít Ö-letlen caseinér monkint 5 fillérre

Egyidejűen je biztosításnak 104,60 állított pipereszap fogyasztói árát áll pontjából piperesz zsradékból legfelj hengerelés és töm anyagok hozzáadá celsiusnál olvadó el kell érteni. A gliceri

A legalább 78 pipereszappan legn részére métermázs métermázsánként

A nagykeresked kiskereskedő rész legfeljebb 9% brut

A pipereszappan a forgalmiadóvalts kivevő bruttó hasz az árelenőrzés orsz tott borotvaszappa fogyasztói árát, m 1939 augusztus 26-1 kint legfeljebb az

a legalább 78% borotvaszappan leg pengő, a legalább 6 borotvaszappan leg 100— pengő.

SALGÓTARJÁNI KŐSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT

TELEFONSZÁM: 125-284*

Budapest, V., Arany János-utca 25.

TÁVIRATI CIM: SALGÓKŐSZÉN

SZÁLLIT:

gőzekezesantáshoz:
dorogi és baglyasaljai

csópléshez:
dorogi, baglyasaljai, salgótarjáni,
mizserfai, kisterenyei és bárnai

DAHABOS ÉS KOCKASZENET
DOROGI ÉS SALGÓ BRIKETTET

MU
Mag

Szövetkezeti gondos mérlegelni kell, hogy a segítségre szoruló valóban alkalmas és érdemes-e a köz támogatására. A közjóléti szövetkezetek munkájának előkészítése céljából a trianoni Magyarország területén már elkészült a szociális adatfelvétel, a visszacsatolt területek feldolgozása pedig most var folyamatban, úgyhogy a közjóléti szövetkezetek szociális munkássága haladéktalanul megkezdhető. Ami a közjóléti szövetkezetek egyik legfontosabb célkitűzését, a kereset-otthonok létesítését illeti, ezt a törekvést az OMBE mindenkor teljes mértékben helyeselt és támogatta, mert a kereset-otthonok a legszegényebb mezőgazdasági munkásoknak is bizonyos függetlenséget, önállóságot biztosít és növeli a föld iránt való szeretetét, továbbá megjavítja a falusi életlehetőségeket. A rendelkezésre álló költségvetési támogatás évenként több-ezer megelégedett és boldog otthon létesítésére ad lehetőséget, amihez még hozzá kell vennünk azt is, hogy az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet az öregségi biztosítási járulékok tartalékállományából tíz éven át évenként 8-8 millió pengőt, vagyis összesen 80 millió pengőt szándékozik kölcsön nyújtani ugyancsak kereset-otthonok építésére. A mezőgazdasági népesség kisembereinek rendelkezésére bocsátani s ezenkívül évenként milliókkal segíti elő az Országos Falusi Kislakásépítő Szövetkezetet is házipótló kölcsönök formájában nyújtandó célját. Erre való tekintettel felfogásunk szerint a mezőgazdasági munkások kereset-otthonainak megvalósítását a földművelésügyi kormányzat földbirtok- és szociálpolitikai munkakörébe tartozónak véljük és az egész kereset-otthonok építését a földművelésügyi tárca keretében tartjuk egyesítendőnek. Minthogy azonban a közjóléti szövetkezetek a belügyminiszter hatáskörébe tartoznak, ezeknek kereset-otthonok létesítése körül kifejtendő tevékenységét feltétlenül összhangba kell hozni a földművelésügyi miniszterium hasonló irányú munkásságával és arról is gondoskodni kell, amit egyébként vitéz Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter az Országos 36-os Bizottság ülésén kitérte és helyezett, hogy az OMBI által nyújtandó kölcsönök feltételei azonosak legyenek a közjóléti szövetkezetek kölcsönfeltételeivel. Ennek lehetővé tétele céljából a belügyminiszter a Nép- és Családvédelmi Alap terhére elvállalta az OMBI házipótló kölcsönök esetleges veszteségi kockázatát és egész kamatmentést.

Árkormánybiztosítói rendeletek.

Az árelenőrzés országos kormánybiztos 4050. számú rendeletével kimondta, hogy a fehérneműtisztító iparosok a fehérneműk és ruhaneműk mosásáért és tisztításáért az eddigi rögzített vállalási árhozok legfeljebb 10% felárat számíthatnak, kivéve a vegyi úton történő tisztítás után. Az árelenőrzés országos kormánybiztosának 106,900. számú rendelete pedig ugyancsak folyó hó 10-én kezdődő hatályal megállapította az egységes búzakenyérlést és kukoricadara, vagy kukoricaliszt felhasználásával előállított lisztkeleszték legmagasabb árát. Idetartozik a tarhonya, a különféle levestészták és csótészták, továbbá a szárított tésztafélék. A rendelet egyúttal szabályozza a szárított tésztaféléknek bér munkában való előállításánál felszámítható legmagasabb munkabérekét, úgyisint az üzem telephelyétől a megrendelő vasúti állomásra vagy gazdaságába való szállítási költségeit a kölcsönös díjjal együtt.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosának 106,800. számú rendelete a sav- és oltós casein, valamint a hidegnyelv legmagasabb árát szabályozta, mégpedig a normál sav-casein legmagasabb ára az üzember kilogrammonként 2-40 pengő, a friss soványtúróból készült hidegnyelv legmagasabb ára pedig az előállított üzember kilogrammonként 2-40 pengő. Ötletlen caseinért a fentebb megállapított áraknál kilogrammonként 5 fillérrel alacsonyabb ár számítható fel.

Egyidejűen jelent meg az árelenőrzés országos kormánybiztosának 104,600. számú rendelete, amely a belföldön előállított piperesszappan legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árát állapítja meg. E rendelet alkalmazása szempontjából piperesszappan alatt a többszöri főzés útján nemes zsiradékból legfeljebb 6% gyanta felhasználásával, szárítás, hengerelés és tömörítés útján, illatosító vagy gyógyhatású anyagok hozzáadásával előállított és minimálisan 30 fok Celsiusnál olvadó elszappanosító zsírsavat tartalmazó szappánt kell érteni. A glicerint szappanra e rendelet hatálya nem terjed ki.

A legalább 78% elszappanosított zsírsavat tartalmazó piperesszappan legmagasabb gyári eladási ára nagykereskedők részére métermázsánként 428— pengő, kiskereskedők részére métermázsánként 465— pengő.

A nagykereskedő a termelő üzemtől vásárolt árúkat a kiskereskedő részére történő eladásánál a beszerzési árhoz legfeljebb 9% bruttó hasznot számíthat.

A piperesszappan fogyasztói ára nem lehet magasabb, mint a forgalmadóvaltsággal növelt gyári ár és annak 30%-át kitevő bruttó haszon együttes összege. Ugyancsak szabályozta az árelenőrzés országos kormánybiztos a belföldön előállított borotvaszappan legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árát, mégpedig oly módon, hogy a borotvaszappan 1939 augusztus 26-i rögzített gyári eladási árát métermázsánként legfeljebb az alábbi összegekkel szabad növelni:

a legalább 78% elszappanosított zsírsavat tartalmazó borotvaszappan legmagasabb ára métermázsánként 120— pengő, a legalább 66% elszappanosított zsírsavat tartalmazó borotvaszappan legmagasabb ára pedig métermázsánként 100— pengő.

A közszolgálati tisztviselők és alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és árvák illetményeinek felemelése.

A hivatalos lap folyó hó 15. számában megjelent 4000. M. E. számú kormányrendelet folyó hó 1-től kezdődő hatállyal a tényleges közszolgálati alkalmazottak ezidőszertől járó fizetését átlagosan 5-5%-kal emeli fel, továbbá 50%-kal emeli a feleség után eddig járt családi pótlékot, a nagyobb családú alkalmazottaknál pedig már a 3-ik gyermek után megadja azt a magasabb összegű havi 24— pengős családi pótlékot, amely eddig csak 4-ik és ezenfelüli gyermekek után járt. Családvédelmi jellege van a rendelet amaz intézkedésének is, hogy a rendes tényleges katonai szolgálatra bevonult gyermek után is fizetik ezentúl a családi pótlékot a katonai szolgálat ideje alatt. Tehát mint látjuk az illetményemelés eslsősorban a családok közalkalmazottak életkörülményeinek megjavítására irányul.

A nyugdíjasoknál a nyugellátás 7%-kal emelkedik, vagyis az eddig fennálló csökkentés ennyivel venyhül. Végül kimondja a rendelet, hogy az árvákat megillető nevelési járulékok összege nem lehet kevesebb, mint a családi pótlék összege, s nevelési járulékra igénye van az örökbe fogadott gyermeknek is, továbbá a nevelési járulékok folyótagos élvezetében megmaradt a katonai kiképzésre bevonult árva is. A rendeletben foglalt illetményemelés költségkihatása évi 52 millió pengőre tehető, vagyis jelentős terhet ró az államháztartásra, ami azonban a fokozódó drágaság miatt nem volt elkerülhető.

A magántisztviselők újabb fizetési pótléka.

Folyó hó 15-én kezdte a hivatalos lap a 3620. M. E. számú kormányrendeletet, amely kimondja, hogy mindazok a magánalkalmazottak (magántisztviselők és gazdasítók), akiknek fizetése az évi 6000 pengőt nem haladja meg, folyó hó 1-től kezdve eddigi fizetési pótlékukon felül további 8% fizetési pótlékot kapnak, azok az alkalmazottak pedig, akiknek fizetése évi 6000 pengőnél több, de a 12,000 pengőt nem haladja meg, eddigi fizetési pótlékukon felül további 480 pengő fizetési pótlékot kapnak. Az évi 12,000 és 12,480 pengő között mozgó fizetési alkalmazottak évi fizetését pedig 12,480 pengőre kell kiegészíteni. Az ezt meghaladó összegű fizetést huzó alkalmazottaknak fizetési pótlék nem jár. Azt az összeget, amellyel a munkaadó a rendelet hatálya alá tartozó alkalmazottjának fizetését az 1940. évi október 5. napja után történt elhatározás folytán e napon érvényben volt megállapodás vagy szokás, illetve gyakorlat alapján járó fizetés összegét meghaladóan felemelte, a fizetési pótlékba be lehet számítani, de természetesen csak a folyó évi április 30. után esedékesé vált többletet. Nem lehet azonban beszámítani azt az összeget, amellyel a munkaadó alkalmazottja fizetését annak magasabb munkakörébe helyezése, vagy meghatározott szolgálati idő eltöltése alapján, vagy más alapon történt előléptetése címén emelte fel. Az új n. sziditörvény hatálya alá eső alkalmazottak illetményeit e rendelet rendelkezéseire való tekintet nélkül lehet a fennálló szabályoknak megfelelően megállapítani.

A kincstári jogügyi igazgatóság hatásköre a kertellátóvny alapján indított bírságolási eljárásban.

A 32,700. számú igazságügyminiszteri rendelet kimondja, hogy folyó hó 15-től kezdve a gazdasági versenyt szabályozó megállapodásokról szóló 1931. évi XX. t. c. 14. §-ban meghatározott valamely mulasztás, tevékenység vagy magatartás miatt bírság kiszabására irányuló olyan eljárás során, amelyet nem közérdekű perben tettek folyamatba, a királyi ügyészséget illető hatáskört a m. kir. kincstári jogügyi igazgatóság gyakorolja.

Meghűntetik a zárolt takarmánykészletek visszatartóit.

A Közélemezési Hivatalhoz az utóbbi időben sok panasz érkezik a gazdák részéről, hogy azok az üzemek, amelyeknek erőtakarmánykészletei a kormány 8560/1940. M. E. számú rendelete értelmében zároltattak, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete által adott szállítási rendelkezéseknek késedelmesen vagy egyáltalában nem tesznek eleget. A Közélemezési Hivatal felhívja ezeknek az üzemeknek a figyelmét arra, hogy amennyiben három napon belül nem tesznek eleget szállítási kötelezettségeiknek és részükrol az áruszállítás visszatartása beigazolódik, ellenük szigorú eljárás fog megindulni.

A nyers szesz új beváltási ára.

A hivatalos lap folyó hó 11-i számában jelent meg a 31,750. számú pénzügyminiszteri rendelet, amely a mezőgazdasági és ipari szeszfőzésekben az 1940/41. termelési időszakban termelt és a Szeszegyédarúság rendelkezésére bocsátott nyers szesz beváltási árát további rendelkezésig a következőképpen állapította meg:

A mezőgazdasági szeszfőzések részére a beváltási ár folyó évi április 1-től kezdve a diffúziós eljárással repából termelt szesz után abszolút hektoliterenként 66— P, a nem diffúziós eljárással repából termelt szesz után 68— P, a burgonyából és egyéb nem liszes anyagokból termelt szesz beváltási ára abszolút hektoliterenként 90—, a rozsából, kukoricából és egyéb liszes anyagokból termelt szesz pedig 98— P. Az ipari szeszfőzések ugyanezekért a szeszfeleslegekért 64—, 66—, 88— és 96— pengős beváltási árakat kapnak, a melászból termelt szeszért pedig abszolút hektoliterenként 51— pengő az április 1-től érvényes beváltási ár.

Folyó évi május 1-től kezdődően valamennyi árcsoport abszolút hektoliterenként 2— pengővel emelkedik. Ugyancsak május 1-től kezdődően további rendelkezésig a pénzügyminiszter a szesz finomítási díját abszolút hektoliterenként 6'25 pengőben, a szesz víztelenítési díját pedig 6 50 pengőben állapította meg.

Kölcsön kölcs- és moharvetőmagot kaphatnak a kisgazdák.

A vízáradások és rendkívüli viszonyok miatt a tavaszi mezőgazdasági munkák egyes vidékeken megkészték, ezért a földművelésügyi miniszter nagyobb mennyiségű köles- és moharvetőmag kiosztását engedélyezte. Az akcióban a 20. kivételesen 100 kat. holdnál nem nagyobb szántóföldterülettel rendelkező gazdák részesíthetők, akik a vetőmagot kölcsönbe kapják és annak pénzbeli egyenértékét december 15-ig kötelesek megfizetni, a középmínőségű köles, illetve mohar Budapestre megállapított árának 1 pengővel csökkentett összegével. A vetőmagigényléseket a járási gazdasági felügyelőnél, illetve a vármegyei gazdasági felügyelőseknél kell bejelenteni.

A német véderő tagjaitól kapott márká összegek bejelentése.

A Magyarországon átvonult német véderő tagjai egyes esetekben tartozásait németbirodalmi márkával egyenlítették ki. Az így kapott német birodalmi márká-összegeket be kell a Magyar Nemzeti Bank budapesti főintézeté érme- és valutapénztáránál (Budapest, V. Szabadság-tér 8.), illetve a Magyar Nemzeti Banknak lakóhelyükhöz legközelebb eső főintézeténél vagy kirendeltségénél írásban jelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell az átvett márká fizetési eszközök címletenként való felsorolását, továbbá azt, hogy a bejelentő fél minő szolgáltatás fejében és minő pengő összeg ellenértéke gyanánt kapta a márká-összegeket, végül pontosan feltüntetendő a bejelentő fél neve és lakócíme. A bejelentéshez csatolni kell a fél lakóhelye szerinti illetékes polgári közigazgatási hatóság vagy a legközelebbi magyar vagy német katonai parancsnokság arra vonatkozó igazolását, hogy a fél a bejelentett márká-összeget valóban a német véderő valamely tagjától kapta. A bejelentést a Magyar Nemzeti Bank központjánál legkésőbb folyó hó 20-ig bezáróan kell megtenni és a bejelentett márká fizetési eszközök valóságos beváltásáról a Magyar Nemzeti Bank intézkedik.

A gazdasági felügyelőségek munkaügyi feladatainak ellátása.

A folyó hó 9-én kiadott és hatályba lépett 193,014. számú földművelésügyi miniszteri rendelet kimondja, hogy a m. kir. gazdasági felügyelőségeknek a mult évi 123,456. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 3. §-ában felsorolt feladataihoz tartozik még a gazdasági munkavállalók balesetbiztosítására vonatkozó munkaadói kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése is. Ezt a feladatot a m. kir. gazdasági felügyelőség gazdasági munkaügyi feladat körében csupán egyéb tennivalók ellátása során adódó alkalommal az OMBI kimutatásainak megfelelően teljesíti.

A szalastakarmányok, valamint a bab, borsó és lenese forgalmának felszabadítása.

A folyó hó 13-án közzétett és hatályba lépett 3530. M. E. számú kormányrendelet a hivatalos lap folyó évi április 9-i számában kihirdetett 2710. M. E. számú kormányrendelet rendelkezéseinek alkalmazását felfüggesztette, minél fogva a szalastakarmányok, valamint a bab, borsó és lenese forgalmának szabályozására vonatkozó eddigi korlátozások további intézkedésig hatályukat veszítették. A kormányrendelet azonban egyúttal felhatalmazza a közellátási minisztert, hogy a közellátás biztosítása érdekében a most felfüggesztett kormányrendeletnek vagy egyes rendelkezéseinek alkalmazását újból elrendelhesse.

A be nem érett gabonát tilos takarmányozásra felhasználni.

A hivatalos lap folyó hó 10-i számában megjelent 3440. M. E. számú kormányrendelet értelmében a be nem érett (zöld) búzát, rozst, kétszerest lekaszálni, levágni, vagy bármely más módon a földtől elválasztani és ebben a formában vagy legeltetés útján takarmányozásra felhasználni nem szabad, amely tilalom alól csak elemi kár esetében adhat a vármegyei gazdasági felügyelőség kivételesen felmentést, vagy pedig olyan esetben, amikor megállapítja, hogy a vetésnek szemtermelésre való meghagyása nem gazdaságos.

A használt gumiabroncsok javítása.

Az iparügyi miniszter rendelkezése értelmében a használt gumiabroncsokon kisebb futó javításokat, például szegszelések helyrehozatalát külön engedély nélkül szabad elvégezni. Ellenben nagyobb javításokat, valamint a gumiabroncsoknak új futófelülettel való ellátását csak esetenként adott miniszteri engedély alapján szabad elvégezni, kivéve abban az esetben, ha a javításhoz szükséges anyagot a gumiabroncs tulajdonosa bocsátja a javító vállalat rendelkezésére.

A cséplési szén beszerzése.

Az árkormánybiztos május 4-én megjelent 107,000. sz. rendeletével kapcsolatban, amely az idej, úgynevezett cséplési szénárakat szabályozza, az Anyaggazdálkodás Széngazdálkodási Bizottsága felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy mindenki annál a bányánál, illetőleg bánya képviselőt-

MUHAR, VÖRÖS SZÜRKE FEHÉR KÖLES, POHÁNKA

vetőmagvakat legelőnyösebben beszerezheti a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 29. szám

kaeca, sem egy disznó, de még egy kutya sem. Gondosan eltüntetnek mindent, ami nélkül a pusztát el sem képzelheted.

Külön kell még szólni az intézőről. Demeter Ákosnak hívják ezt az iszákos kantát, ezt a borostásarcú, reccsogó hangú, nyakkendő nélküli züllött alakot, aki olyan szerepre vállalkozik, amilyenre magyar gazdatiszt a való életben még sohasem volt kapható.

A „finis“ természetesen nem lehet más, minthogy a bankalliszttel nevezik ki helyébe intézőnek.

Erről a filmről azt írták a napilapok, hogy ez az első igazi exportképes magyar film. Szégyeljük, hogy ilyen gazdatiszt-típust és ilyen légüres térben lévő mezőgazdaságot állít a külföld elé egy agrárország filmtermelésébe.

Jellemző, hogy — egy kivételtől eltekintve — ezeket a jelenségeket egyetlen sajtótermék sem kifogásolta.

Hazafias tisztelettel
Faber György.

A filmet mi is megnéztük, különösen azért, mert olvastuk, hogy a magyar földről szól. Régen várunk már olyan filmet, amely a magyar gazdát úgy mutatja be a városi közönségnek, amilyen valójában. A kritikákat olvasva, arra gondoltunk, hogy ez a film már valószínűleg közelebb került a valósághoz, hiszen napjainkban, a magyar föld, amiből élünk és erősödünk, egyre nagyobb érdeklődést kelt még azok körében is, akiket foglalkozásuk más munkakörhöz köt. Azt hittük, hogy lassankint talán már mindenki előtt ismeretes az a pihenést nem ismerő, szorgos munka, ami az ezeréves rögön ma folyik.

A filmet végignézve azonban szomorúan kellett megállapítanunk, hogy még mindig sokan nem látják a nagyvárosi közönségében, mit jelent: gazdálkodni. Pedig éppen a film nagyon alkalmas volna arra, hogy a földdel foglalkozók hajnaltól késő estig tartó fárasztó munkáját megismertesse azokkal, akik azt közönségre nem láthatják. Az egyetemen és az akadémiákon tanult, a gazdasági tudás minden fegyverével felszerelt gazdatisztjeink típusa olyan messze esik a filmben bemutatott intéző alakjától, hogy csak hamis képet nyerhet róla a hozzá nem értő szemlélő. Hasonlóképpen nagyon helytelen a gazdasági eseléd ábrázolása a filmben. Mert ha fel is tesszük azt, hogy akad olyan — szerintünk elképzelhetetlen — intéző, aki nem engedi a gazdaságot megművelni, a gazdasági eseléd akkor sem ül le kártyáznai a ragyogó tavaszi napsütésben, hanem saját kis konvenciósi földjén, kertjében dolgozik, saját házatáján látja el az abban az időben égetően sürgős munkákat, hogy családjának és saját magának biztosítsa a télirevalót. Hiszen a gazdasági eseléd is gazda a maga konvenciósi földjén, kertjében és istállójában, ő is ugyanúgy érzi és tudja a kötelességét, akár a gazdaság vezetője. Ebből a filmből nem azt látja a néző, ami a való: hogy ott kint a magyar, pusztákon nagy, szorgos, szakadatlan munka folyik a gazdasági irodákban és a földelken egyaránt.

Szeretnők, ha a földünkkel foglalkozók a jövőben minél többet szerepelnek színházainkban és filmszínházainkban, de kérjük az írókat és rendezőket, hogy a darab művészi szempontból szükséges felépítése és a sikert kiváltó kibontakozás megoldása miatt ne áldozzák fel a való élet hű ábrázolását, mert a filmnek és a színháznak nemesak az a célja, hogy magas színvonalú szórakozást nyújtson, hanem az is, hogy tanítson.

A szerkesztőség.

A bolgár szövetkezeti vezetők Magyarországon.

A magyar szövetkezetek meghívására folyó hó 11-én Budapestre érkezett a bolgár szövetkezeti élet 17 tagú küldöttsége, amelyben a bolgár szövetkezeti mozgalom legfőbb vezetői vesznek részt. A küldöttség mintegy két hétig tartózkodik Magyarországon, hogy részletesen tanulmányozza szövetkezeti és agrár életünk legfontosabb intézményeit.

A vendégek ünnepélyes fogadtatásán Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének elnöke köszöntötte a vendégeket és rámu-

tatott a magyar-bolgár kapcsolatok nagy jelentőségére, a két nép barátságára és őszinte jóviszonyára. A bolgárok részéről Ganef Cristof, a Bolgár Szövetkezetek Szövetsége elnöke köszöntötte meg a lelkes fogadtatást és hangsúlyozta, hogy örömmel jöttek a magyar földre, a magas színvonalú magyar szövetkezeti élet és a szövetkezeti intézmények tanulmányozására.

A Magyarországra érkezett küldöttségben részt vesznek a bolgár szövetkezeti élet vezető egyéniségei, köztük Michailoff Mosko, a Bolgár Mezőgazdasági és Szövetkezeti Bank alkormányzója, Ganef Cristof, a Bolgár Szövetkezetek Szövetsége elnöke, Wassilew Radi volt földművelésügyi miniszter, a Népbankok Szövetségének elnöke, Yotoff Iván nemzetgyűlési képviselő, a Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetségének elnöke, Bratoeff Wasil, a Mezőgazdasági és Szövetkezeti Bank igazgatója, Felwadjiw Iván, a Tanítók Biztosító Szövetkezetének vezérigazgatója, Nicoloff Iván, a Gazdaszövetség elnöke, Beschkooff Iván, a Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetségének vezérigazgatója, Pentschew Péter, a „NAPRED“ Szövetkezeti Központ vezérigazgatója, Palazoff Ilja, a Népbankok Szövetségének vezérigazgatója, Wekiloff Iván, a Kisiparosok Szövetkezeti Központjának elnöke, Simeonoff György, a Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége igazgatója, Siwaroff György, az Általános Szövetkezeti Bank ügyvezetője, Zlatko Cristof, a „ZADRUGA“ szövetkezet igazgatója, Dyeikoff Panayot vezérigazgató és Moskov Atharás, a Bolgár Szövetkezetek Szövetsége főtitkára.

A bolgár vendégek résztvettek az OKH kongresszusán és közgyűlésén, amelyről lapunk más helyén számolunk be. Megtekintették a Nemzetközi Vásárt, majd résztvettek a bolgár követtségen tiszteletükre adott fogadáson. Programjuk további során látogatást tettek az OKH székházában, a Hangya központban és tárházban, a Futurál, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, meglátogatták a csepeli vármentes kikötőt, a Futura Meztisztító és gyapjúraklárt, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központot és egyéb szövetkezeti intézményeket.

A küldöttséget kihallgatáson fogadta Bárdossy László dr. m. kir. miniszterelnök és külügyminiszter, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, valamint Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter, míg a küldöttség vezetőit Magyarország kormányzója fogadta külön kihallgatáson és átrajította Wassilew Radi volt földművelésügyi miniszternek és Ganef Christofnak a Magyar Érdemrend nagykeresztjét, Yotoff Ivánnak pedig a Magyar Érdemrend II. osztályát a csillaggal.

Ittartózkodásuk során zajlott le nagy érdeklődés mellett a Bolgár-Magyar Szövetkezeti Bizottság gyűlése, amelyen a bizottság tagjai teljes számban résztvettek. A gyűlésen Schandl Károly dr. elnöki megnyitójában melegen üdvözölte a magyar szövetkezeti mozgalom nevében a testvér bolgár nemzet kiküldötseit és megállapította, hogy a múlt év augusztusában Szófiában megalkult közös bizottság már rövid fennállása óta is igen komoly eredményeket ért el a két ország szövetkezeti és gazdasági kapcsolatainak kimélyítése terén. Hangsúlyozta, hogy a magyar szövetkezetek a legnagyobb készséggel vesznek részt a bizottság munkájában, s ebben az évben a már szépen fejlődő szövetkezeti kapcsolatok további kimélyítése mellett a két ország szövetkezeti jogalkotásának összehanghozatala kerül napirendre. Ezután Bathó Gyula, a bizottság magyar főtitkára terjesztette elő jelentését a bizottság múlt évi működéséről. Majd Yotoff Iván dr. nemzetgyűlési képviselő, a bizottság bolgár főtitkára számolt be a bolgár csoport munkásságáról, kiemelve azt a nagy érdeklődést, amely az összes bolgár szövetkezetek és a bolgár nép részéről a bizottság iránt megnyilvánul.

A főtitkári jelentéshez Wünscher Frigyes dr., a Hangya Szövetkezeti Központ alelnök-vezérigazgatója, Somssich Gyula gróf, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének alelnök-vezérigazgatója, Kunec Ödön dr. egyetemi tanár, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének ügyvezető-alelnöke, bolgár részről pedig Michailoff Mosko, Felwadjiw Iván, Beschkooff Iván dr. és még többen szóltak hozzá, kiemelve a

megnagyobodott két ország közötti szövetkezeti kapcsolatok kiképzésének szükségességét.

Végezetül az új elnökség választására került a sor. A bizottság új elnöke Ganef Christof eddigi alelnök, míg alelnökei Yotoff Iván és Schandl Károly dr., miután az alapszabályok szerint az idei elnöki tisztség betöltése a bolgár szövetkezeteket illeti. Elnöki tanácsstagok lettek bolgár részről: Wassilew Radi, Felwadjiw Iván és Nicoloff Iván, magyar részről Kunec Ödön dr., Somssich Gyula gróf és Wünscher Frigyes dr. A bizottság főtitkárává újból Bathó Gyulát és bolgár részről Pandoff Demetert választották meg.

A bolgár vendégek magyarországi tartózkodásuk alatt meglátogatták az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, tanulmányozták házáink szövetkezeti és gazdasági intézményeit, majd május 24-én visszatérnek hazájukba.

V. A.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kongresszusa és közgyűlése.

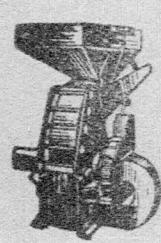
E hó 12-én tartották rendkívül nagy érdeklődéssel kísért szokásos évi nagygyűlést az OKH kötelekebe tartozó hitelszövetkezetek kiküldöttei, amelyet nyomban követett a központ közgyűlése.

Közel 1500-an jöttek össze a Zeneakadémia nagyszalonnáiban. Résztvettek az ünnepszamba menő összejöveteleken a kormány kiküldöttei, a gazdasági és közéleti szervezettek és más altruista irányú szövetkezeti intézmények vezetői. Megjelent Radocsay László igazságügyminiszter, Antal István igazságügyi államtitkár, Bárányos Károly földművelésügyi államtitkár, Szinnyey Merse Jenő, a képviselőház alelnöke, Nagy Emil, Mayer János ny. miniszterek, az OKH vezérkarra teljes számban, élén Beöthy László v. b. t. t., elnökkel és Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, alelnök-vezérigazgatóval. Az OMGE képviselőiben Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató és számos választmányi tag jelent meg. A Hangya részéről Wünscher Frigyes dr. alelnök-vezérigazgató. Több mint 20 országgyűlési képviselő jelenléte és egy rendkívüli dolog: a bolgár szövetkezeti mozgalom kiküldötteinak a megjelenése tette érdekessé a szövetkezeti gyűléseket. Ez utóbbiak 14-en jöttek el Todoroff Miklósnak, a bolgár szövetkezeti bank kormányzójának vezetésével, hogy visszaadják a magyar szövetkezetek vezetőinek múlt évi látogatását és szorosabbá tegyék a bolgár-magyar szövetkezeti barátságot.

A kongresszust Beöthy László v. b. t. t. elnök nyitotta meg, emelkedett szavakkal hódolva Horthy Miklós kormányzónak, melegen köszöntötte a kongresszus illusztris vendégeit és tagjait.

Ezután Kovács János kincstári főtanácsos tartotta meg előadását a közleplejárati mezőgazdasági hitelek. Előadásában kifejtette, hogy míg a rövidlejárati hitelek a szövetkezeti tagok takarékbetétei és üzletresz befizetései teljesen kimértek, úgyhogy az teljesen megoldatlannak tekinthető, addig a hosszú- és közleplejárati hitelek nyújtására gondolni sem lehet, amíg a záloglevelek és kötvények kibocsátása valamilyen formában meg nem indul. Pedig ez sok gazdát visszatartott a hasznosított beruházásoktól, üzemeinek korszerűsítésétől. A múlt hó végén azonban a pénzügyminiszter és a Magyar Nemzeti Bank segítségével megindult a közleplejárati hitelek folyósítása is. Vázolta az ebből várható óriási előnyöket, határozati javaslatában arra kérte a szövetkezetek vezetőit, hogy ilyen kölcsönök folyósításánál legyenek óvatossak, nehogy a könnyelmű adósságszínalásnak egyengessenek új utakat.

A következő előadást Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos tartotta „Széchenyi követése — a hitelszövetkezetek munkája“ címen. Előadásában megemlékezett a mai sorsdöntő időről, amely összeesküvés Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyarunk 150. születési évfordulójával. Széchenynek a Hittel című munkája Károlyi Sándor grófot, a nagy szövetkezeti apostolt megelőzőleg már világosan a szövetkezésre hívta fel magyar véreit. A magános ember — mondja Széchenyi — semmi és csak az egyesülésnek, a társulás-

LÁSZLÓ MEDICAGO

egyetemes őrlo- és zúzógép

8 nagyság

Acél kivitel

MAMUT

nagyteljesítményű

tengeriszártépő-

és egyetemes takarmányaprítógép

óránként kb. 50 q teljesítményre

Telefon: 118-431, 117-752

Sürgőny cím: Lafia Budapest

LÁSZLÓ és FIA műszaki és gépkereskedők
Bpest, V., Alkotmány-u. 25.

nak van hosszú élete és igazi súlya. Ha a szövetségi mozgalomnak sikerei vannak, az azt bizonyítja, hogy Károlyi Sándor grófnak félszázad előtt sokszor erősen gáncsolt kezdeményezése magáévá tette mindazt, amit Széchenyi hirdetett. Bejelentette ezután, hogy a Fajuszövetségben szervezett gazda- és népkörökét rövid időn belül átszervezik, úgyhogy azok vezetését lehetőleg mindenütt a hitelszövetségi vezetők vegyék át.

A rendkívül nagy tetszéssel fogadott előadás után következett az időközben megérkezett bolgár vendégek üdvözlése.

Ganeff Christof, a Bolgár Szövetkezetek Szövetsége elnöke elnökléte alatt 12 kiküldött vonult fel, akiket Schandl Károly dr. magyar nyelven rendkívül meleg szavakkal üdvözölt, megemlékezve a múlt évi szófiai látogatásukról. Az üdvözlést Ganeff Christof köszönte meg lendületes szavakkal, bolgár nyelven. A beszédeket Fehér Géza dr. szófiai egyetemi tanár tolmácsolta. A vendégeket köszöntő taps és lelkes éljenzés elhangzása után megindult a vita az előző két előadás fölött.

A vita után a szövetségi kongresszus egyhangúlag hozzájárult Kovács János és Schandl Károly dr. előterjesztéséhez. Ezután Wanke Gusztáv igazgató a kongresszus rendelkezésére álló különböző alapok felhasználására vonatkozó bizottsági jelentést ismertette. Ez alapok részben kulturális (osztályi) célokra, részben kiváló szövetségi tisztviselők jutalmazására szolgálnak. A kongresszus a bizottsági jelentés elfogadása után végetért.

A kongresszust követően Beöthy László elnök megnyitotta az OKH XLI. évi rendes közgyűlését. Wanke Gusztáv igazgató ismertette az igazgatóság részletes jelentését, a mérleget és a számadásokat. A felügyelőbizottság jelentésének felolvasása után a közgyűlés vita nélkül jóváhagyta az igazgatóság jelentését és a mérleget. Végül Schandl Károly indítványára az igazgatóságba Ottlik Iván elhunyt tag helyére Tomcsányi Kálmán miniszteri osztályfőnököt, a kisorsolt Teleki Tibor grótot pedig újból beválasztották. A felügyelőbizottságban megüresedett helyekre: Pataky Károly és Erdélyi Tibor miniszteri tanácsosok kerültek. A közgyűlés ezután a Himnusz elénekelésével végetért.

Megkapón szép volt a gyűlések befejeztével a városligeti Gundel-vendéglőben rendezett, közel 1500 terítékes társasébd is, amelyen lelkes hangú felköszöntőkben ünnepelték Horthy Miklós kormányzót, az OKH vezetőit és tisztviselőkarát s a bolgár vendégeket. A bolgár vendégek 14 napig maradnak Magyarországon, ezalatt megtekintenek több vidéki és fővárosi szövetségi intézményt s mintagazdaságot. Cs.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

A mezőgazdasági keményítőipari bizottság gyűlése.

(1941 május 8.)

Jelen voltak Khuen-Héderváry Károly gróf bizottsági elnök elnökléte alatt: a földművelésügyi minisztérium képviselőiben Hering Dezső dr. m. kir. gazdasági felügyelő, továbbá Dózsa László dr. (a csikszentsimoni szövetségi keményítőgyár részéről), Elek Gyula, Esterházy József gróf, Esterházy Lajos gróf, Nagy Sándor és Rédlly Gyula mint előadó-főtítkárok.

Kimentették magukat: Mesterházy Ernő dr. alelnök, Desseffy Aurél gróf, Flach-Reyhersberg Alfréd dr., Hagyó-Kovács Gyula, Mikecz Miklós és az óhajti szövetségi keményítőgyár.

Khuen-Héderváry Károly gróf elnök megnyitva az ülést, üdvözlö a megjelenteket és felkéri előadó-főtítkárait a napirenden lévő kérdések ismertetésére.

A bizottság megalakulásának bejelentése és kiegészítése.

Rédlly Gyula előadó-főtítkár jelenti, hogy a bizottság, amely gyakorlatilag már a múlt év folyamán is működött

a mezőgazdasági keményítőgyárak érdekében, a decemberi gazdahét során az egyesületi alapszabályok szerint a szakosztály által kiküldött tagokból formailag is megalakult, s az egyesületi tanács javaslatára a szakosztály a bizottság elnökévé Khuen-Héderváry Károly grótot, alelnökévé pedig Mesterházy Ernő dr.-t választotta meg. A bizottság a bejelentést helyesléssel és örömmel veszi tudomásul, ezután előadó javaslatára Bethlen László grótot (csikszentsimoni szövetségi keményítőgyár) és Hagyó-Kovács Gyulát (előszállási uradalmi keményítőgyár) tagjai sorába felveszi.

A jövő évi gyártási keret megállapítása ügyében teendő javaslat.

Rédlly Gyula előadó-főtítkár kifejti, hogy a bizottság élet-hívása avégből történt és múlt évi tevékenysége is arra irányult, hogy a keményítőgyártást a szesztermeléshez hasonlóan szorosan vett mezőgazdasági iparrá fejlesszük és így fokozott mértékben állítsuk a mezőgazdasági termelés szolgálatába. Ezt a törekvésünket a földművelésügyi kormány is felkarolta és hathatósan támogatja. Ennek köszönhető, hogy az OMGE múlt évi előterjesztésére a kártel idején leállított mezőgazdasági keményítőgyárak is kaptak gyártási keretet, továbbá, hogy a mezőgazdasági gyártási keretek megállapítása megkezdődött az általunk javasolt mértékben történt. Részletesen ismerteti a múlt évi gyártási kereteket és többek felszólalása után a bizottság egyhangúan elhatározza, hogy a jövő évi gyártási keretnek megállapítása iránt ezúttal is felterjesztéssel fordul a földművelésügyi minisztériumhoz és ebben úgy a meglévő, mint pedig a létesíteni szándékozott mezőgazdasági keményítőgyárak részére megállapítandó gyártási keret tekintetében javaslatot tesz.

Nagy Sándor felhívja a figyelmet arra, hogy az iparügyi miniszteri rendelet értelmében elveszteti a gyártási engedélyt azok, akik gyárakat nem helyeztek üzembe. Javaslatára a bizottság elhatározza, hogy az érdekelteket levélben felszólítja, hogy az engedély elvonásának elkerülése céljából indokolt felterjesztésben kérik a földművelésügyi minisztériumtól az üzembehelyezés egy évvel való elhalasztásának engedélyezését. Ezeket a kérvényeket a bizottság összegyűjti és együttesen terjeszti fel.

Elek Gyula javasolja, hogy ha valamely gyár a keretét vagy annak egy részét visszaadja, akkor ezt elsősorban mezőgazdasági keményítőgyárak kapják. Javasolja továbbá, hogy a bizottság a keményítőgyárak gyersanyaggal való ellátása tekintetében olyan szabályozást eszközöljön ki a kormánytól, hogy a METESZ által keményítőgyártási célra vásárolt burgonyatelekből elsősorban a mezőgazdasági gyárak kapják meg azt a mennyiséget, amelyre gyártási keretük teljes kihasználása érdekében szükségük van.

Elnök az elhangzott javaslatokat határozatként kimondja.

A mezőgazdasági keményítőgyártás fejlesztése és támogatása érdekében teendő javaslatok.

Rédlly Gyula előadó-főtítkár kifejti, hogy a keményítőgyártás mezőgazdasági jellegű iparrá való kifejlesztésére irányuló törekvés sikerének egyik alapfeltétele, hogy a gyártás jövedelmező legyen. Ha ezt nem tudjuk biztosítani, akkor a meglévő, de leállított gyárak nem lesznek üzembe helyezhetőek és megkevesebbé remélhetjük új mezőgazdasági gyárak létesítését. Ezért már az elmúlt évben kétféle javaslatot tettünk tekintetben. Egyrészt kértük, hogy a kártel idején leállítva volt gyárak részére kedvező feltételű ú. n. begyűjtési kölcsönt folyósítsanak, hogy ezzel elvált felszereléstek pótolhassák és üzembehelyezhetőek legyenek. Másfelől pedig azt kértük, hogy a mezőgazdasági gyárak, a termelés jövedelmezőségének, valamint a nagyipari üzemekkel való versenyképességüknek biztosítása érdekében keményítőmalmánknál 5— pengővel magasabb beváltási árat kapjanak, mint a nagyipari üzemek. Ez a kívánság teljesen indokolt és méltányos, mert a kisebb mezőgazdasági gyárak a dolog természeténél fogva nagyobb üzemköltséggel tudnak csak termelni, mint a nagyvállalkozások, ezenkívül kevésbé tökéletes berendezésük következtében gyártmányaiknak nagyobb hányada lesz másod-, illetve harmadrendű áru, amelyért, természetesen, alacsonyabb beváltási árat kapnak. Ezt a különbséget tehát a javasolt árdifferenciálással kell ellensúlyozni, hogy így a mezőgazdasági gyárak jövedelmezősége intézményesen biztosítható. Sajnos, ezek a részletesen megokolt kívánságaink a múlt évben nem teljesítették, ezért szükséges, hogy a javaslatokat megismételjük, újabb érvekkel is alátámasszuk és a földművelésügyi minisztérium hatósos támogatását kérjük ezek megvalósítása érdekében. Ezzel kapcsolatban a mezőgazdasági jelleg követelményeit is meg kell határozni, ami a szeszgyártáshoz hasonlóan történhetik. Javasolja ezért, hogy a földművelésügyi minisztériumot kérjük fel arra, hogy az illetékes gazdasági tárcák, valamint az érdekelteknél intézmények bevonásával tartandó értekezleten adjon módot arra, hogy a mezőgazdasági keményítőgyárak javaslatait és törekvéseit előterjeszthessük, megvitathassuk és ennek alapján

rögzítsék le azokat az alapelveket, nemkülönben azokat az intézkedéseket, amelyek a keményítőipar decentralizált mezőgazdasági jellegű kifejlesztését szolgálják.

Elek Gyula kifejti a mezőgazdasági keményítőgyártás jelentőségét, annak gazdasági és szociális vonatkozásait, egyébként mindenben csatlakozik előadó javaslatához.

Nagy Sándor szerint a keményítőgyártás mezőgazdasági irányú átállítása csak úgy valósítható meg, ha ezt a közérdekből kívánatos folyamatot a kormány megfelelő kedvezményekkel és támogatással elősegíti. Evégből kérnünk kell: 1. a nagyipari keret fokozatos lebontását a mezőgazdasági javára; 2. hogy új gyártási engedélyt csak mezőgazdasági- vagy szövetségi keményítőgyárak kaphassanak; 3. a mezőgazdasági gyárak árkiegészítésben részesüljenek; 4. a keményítőexport előnyeit a mezőgazdasági gyáraknak biztosítsák.

Khuen-Héderváry Károly gróf elnök kiegészítésül arra hívja fel a figyelmet, hogy szükséges lenne az egy-egy gyárnak adandó gyártási keret legkisebb mértékét is megszabni, ami mellett a termelés már gazdaságos lehet. Nézete szerint ugyanis a túlkicsiny kontingens is egyik alapvető oka annak, hogy a termelés jövedelmezőségének kilitása hiján nincs elég vállalkozási kedv.

Dózsa László dr az erdélyi „Szövetség” gazdasági és hitelszövetségi központ által létesítendő csikszentsimoni keményítőgyár részéről köszönetet mond a meghívásért és kéri, hogy a bizottság tevék megvalósítását a kormánytól támogassa. Kérítovábbá annak kieszközölését, hogy ez a távollevő székelyföldi gyár a keményítőt — amennyiben Erdélyben használják azt fel — kolozsvári paritásban adhassa át, amire más cikkelnél is volt már eset. Ellenkező esetben a fuva költséglevonás öket nagyon hátrányos helyzetbe hozná.

Khuen-Héderváry Károly gróf elnök határozatként kimondja, hogy a bizottság előadó javaslatát elfogadja s az egyes felszólalók által felhozottakkal kiegészítve fogja a földművelésügyi miniszter elé terjeszteni. Kimondja továbbá határozatként, hogy a földművelésügyi minisztériumtól olyan irányú intézkedést is kéri, amely szerint a keményítőipari tevék bizottságba az OMGE mezőgazdasági keményítőipari bizottságának előadója is tagként meghívassék, hogy ilyen módon a mezőgazdasági keményítőgyárak érdekképviselete ennek működésében résztvehessen.

Más tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Az OMGE dohánytermelési bizottsága

május 21-én (szerdán) délelőtt 11 órakor az OMGE székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., I. emelet)

gyűlést

tart.

Napirend: -

1. Jelentés az 1940. évi dohánytermés és beváltás eredményeiről.

2. Javaslat a földreform alól mentesítendő dohányterületek nagyságának megállapítására.

3. A visszaesett keleti és erdélyi, valamint déli országrészek dohánytermelőinek nyújtott kedvezmények.

4. Javaslat a dohánybeváltási gazdasági szakértők napidíjának rendezésére.

5. Jelentés a „Dohánytermelők Jégkarmegtérítési Alapja” szabályzatáról kiadott népszerű ismertetőről

6. Folyó ügyek.

Budapest, 1941 május 11.

Bethlen Pál gróf dr. s. k.

elnök.

Vendégeket szívesen látunk!

Az OMGE növénynemesítő bizottsága

és a

Magyar Növénynemesítők Országos Szövetsége

május 29-én (csütörtökön) délelőtt 10 órakor az OMGE székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet)

növénynemesítő szakértekezletet

tart.

Tárgysorozat
1. Elnöki
2. A növe
tetése az ért
szakértői szá
3. A szak
magyar rost
támasztott m
ményeknek a
gálai módsz
Budapest
Grábner Emil
az OMGE nö
nemesítő híz
nak társeln

A Tejtermelő
Május 12-é
lők Országos
tejtermelő g
mellett, A föl
Bárczay János
sen Lenck Jer
Andor dr. m
állítását minis
títkár képvise
László gróf m
székesfőváros
képviselőiben
ezenkívül kép
gazdasági Kan
szövetségek é
Felsőöbri i

beszédében v
tejgazdasági é
pította meg, E
kon kívül hát
tejtérítésre
melési költség
és ki nem elé
áraknak emel
dalmának ado
tett tejárrende
elmulasztott
idéz elő. Rám
elsősorban a j
sát kívánja és
termelési költ

Bárczay Jé
akadályozott
tolmácsolva, n
célutadatos és ü
talanul teljes
művelésügyi m
lés nehézsége
szövetségnek a
terjesztését, me
biztosíthatja n
marhatenyészt
jövőben megte
melés érdekein
lembe kell ven

A szövets
jelentést Konk
tette elő, aki
nagy lehetőség
marhatenyészt
gessé teszi me
amely számba
tenyésztést me
is biztosítja a
szólaló tejterm
Gwoth Béla, P
Béla, Radics J
egyaránt a te
rámutattak a te
nek szükségére.
ságyossá és lehe
árakkal arány
állapításának é
nak szükséges

CUKORRÉPA FEJTÉRÁGYÁZÁS!

Gyenge vetések, takarmányfélék gyors felsegítése

PÉTI MÉSZZALÉTTROM FEJTÉRÁGYÁVAL!

Felvilágosítással szolgál:

PÉTI NITROGÉN MŰVEK RT., BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 21.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A növénynevelési munka mibenlétének ismertetése az értékesítés és a feldolgozó ipar megbízott szakértői számára.
3. A szakértők felszólalásai a nemesítés alatt álló magyar rost-, olaj- és tápszernövényekkel szemben támasztott minőségi követelményekről és a követelményeknek a növénynevelésben alkalmazható vizsgálati módszereiről.

Budapest, 1941 május 12.

Grábner Emil s. k.,
az OMGE növénynevelési bizottságának társelnöke.vitéz Roszner István báró s. k.,
a Magyar Növénynevelők Országos Szövetségének elnöke.

VEGYESEK.

A Tejtermelők Országos Szövetségének közgyűlése.

Május 12-én tartotta ezévi közgyűlését a Tejtermelők Országos Szövetsége a hivatalos üzenetek és a tejtermelő gazdaközönség igen élénk érdeklődése mellett. A földművelésügyi miniszter képviseletében Bárczay János dr. államtitkár jelent meg a közgyűlésen Lenck Jenő dr. miniszteri osztályfőnök és Moyses Andor dr. miniszteri tanácsos kíséretében, a közellátási minisztert pedig Farkas Gábor dr. miniszteri titkár képviselte. Az OMGE képviseletében Somssich László gróf m. kir. titkos tanácsos, elnök, Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszevizsgáló intézete képviseletében Hunkár Béla dr. igazgató jelent meg, ezenkívül képviseltették magukat az Országos Mezőgazdasági Kamara, az OMTK, a szarvasmarhatenyésztő szövetségek és a vidéki tejszövetkezetek szakai.

Felsőöri Nagy Pál felsőlázi tag elnöki megnyitó beszédében visszaillesztetett vetett az elmúlt esztendő tejszervezési életének történetére és sajnálattal állapította meg, hogy a kedvezőtlen természeti viszonyokon kívül hátrányos hatást gyakoroltak a termelésre és tejszervezésre az árpolitikai intézkedések, mert a termelési költségek jelentős emelkedését csak megkésve és ki nem elégítő mértékben követte a termelői tejszervezés emelése. A tejtermelő gazdaközönség aggodalmának adott kifejezést, hogy a már régóta sürgetett tejszervezés most is túlsokáig késik, pedig minden elmulasztott nap további messzemenő hátrányokat idéz elő. Rámutatott arra, hogy a fogyasztóközönség elsősorban a jó és elegendő tej és tejtermék biztosítását kívánja és tudatában van annak, hogy ezt csak a termelési költségek megtérítésével lehet elérni.

Bárczay János dr. államtitkár a megjelenésében akadályozott földművelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolva, meleg elismeréssel nyilatkozott a szövetség céljairól és ügybuzgó munkásságáról, amely maradéktalanul teljesítette a reá bízott feladatokat. A földművelésügyi minisztérium tudatában van a tejtermelés nehézségeinek, ezért készséggel tette magáévá a szövetségnek a termelői tejszervezésre irányuló előterjesztését, mert a termelési költségek megtérítése biztosíthatja nemcsak a tejtermelés, hanem a szarvasmarhatenyésztés megfelelő alakulását is. A közel jövőben megteendő tejszervezési intézkedések a termelés érdekében szolgálata mellett természetesen figyelembe kell venni a fogyasztók teherbíróképességét is.

A szövetség múlt évi működéséről beszámoló jelentést Konkoly Thege Sándor dr. igazgató terjesztette elő, aki rámutatott arra a fontos szerepre és nagy lehetőségre, amely a jövőben a magyar szarvasmarhatenyésztésre és tejszervezésre vár. Ez szükségessé teszi messzenézó gazdasági politika folytatását, amely számban és minőségben fejlődő szarvasmarhatenyésztést ment át a háborús nehézségekből és addig is biztosítja a közéletnek minél jobb ellátását. A felszólaló tejtermelő gazdák: Tóth János, Dobos László, Guoth Béla, Pölöskei József, Bakics József, v. Lipták Béla, Radics József, Hajdu István és Borsos Elek egyaránt a tejtermelés nehéz helyzetét vázolták és rámutattak a termelői tejszervezés jelentős mérvű emelésének szükségére, amely a tejszervezés fenntartását gazdaságossá és lehetővé teszi. Egyben hangsúlyozták a tejszervezés arányban álló, abrakterményekkel megállapításának és a megfelelő abrakellátás biztosításának szükségességét. A felszólalók mind elismeréssel

nyilatkoztak a szövetség ügybuzgó és eredményes munkásságáról és a termelők további meleg támogatását helyezték kilátásba.

Végül a közgyűlés a napirenden lévő adminisztratív ügyeket intézte el, elfogadta a zárszámadást, megállapította a jövő évi költségvetést és a választmányban megüresedett két helyre inárcsi Farkas Ferenc és Boér Ágoston dr. földbírtokosokat választotta meg.

Az OMGE Kolozvárótt tartja idei vándorgyűlését. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az évenként szokásos állattenyésztési vándorgyűlésének és ezzel kapcsolatos tanulmányi és szemlétnak a megrendezését ezévi a visszaesett keletmagyarországi részeken vette tervbe, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylettel együttműködve. Minthogy ez lesz az első alkalom a trianoni országész és Erdély gazdáinak nagyobbszabású közvetlen találkozására, az OMGE elnöksége a vándorgyűlést szélesebb keretben rendezi meg és az nemcsak állattenyésztési szakkérdéseket, hanem az ország összes gazdait egyformán érdeklő gazdasági kérdéseket is fog tárgyalni. A vándorgyűlés június 22-én, vasárnap délelőtt Kolozvárótt lesz; az ezzel kapcsolatos gazdasági szemlétnak pedig június 19-23. napjain az OMGE a következő útvonalon tervezi: Budapest—Nagyvárad—Biharpüspöki és Bihar községek (népies állatállomány megtekintése)—Bánffyújvárad (népies állatállomány)—Körösi (kalotaszegi népviselet)—Kolozsvár—Alsószék (államiménesbirtok)—Bonchida (Bánffy Miklós gróf gazdasága)—Szamosújvár—Dés—Felső (népies állatállomány)—Bethlen (Bethlen Béla gróf gazdasága és a község állatállománya)—Beszterce—Naszód (szász népviselet, népies állatállomány)—Kolozsvár—Zilah—Szilágyosmlyó (teli gazdasági iskola)—Nagykároly—Debrecen—Karcag—Budapest. A vándorgyűlésen és a szemlétnon való részvétel feltételeit, valamint a szemlétnon részletes programját következő számunkban közöljük.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota. A földművelésügyi minisztérium május 9-én kiadott jelentése szerint a legutóbb közzétett hivatalos vetésjelentés kiadása óta eltelt három hét változékony, az evszakhoz képest hűvös és csapadékban bő időjárása a növényzet fejlődését megakasztotta és a tavaszi munkálatokat egyes helyeken hátráltatta. A növényzet fejlődése lassú. A korai vetések a hideg idő ellenére is szépen megerősödtek és az ország legnagyobb részében elég jól állnak. A tavaszi kalászosok, amelyek a folyóvízben a kimaradt őszi kalászosok pótlására a szokásosnál nagyobb területen vetettek, általában elég jól állnak, bár fejlődésükhöz most már száraz és meleg időt kívánnak. A kapásnövények vetése még folyamatban van. A korán vetettek jól keltek. A zöldtakarmányok kielégítően fejlődnek. Szélesednek, száraz és meleg időre volna azonban most már szükség. Az őszi vetések az ország egyes helyein ezidőszert annyira különböző fejlődési fokon vannak, hogy a jelen hivatalos vetésjelentéssel egyidejűen esedékes minősítő-becslés összeállítását nem volt. A rezevetések a hűvös és esős időben lassan fejlődnek. Egyes vidékeken virágznak. Helyenkint kisebbmértűű fagy- és vízkárt szenvedtek. További fejlődésükhöz meleg idő kívánatos. Az őszi búzavetések a hűvös időjárás miatt lassan, de az ország legnagyobb részében kielégítően fejlődnek. A déli részeken szárbá indultak. A sok csapadék következtében és a meleg hiánya miatt a mélyebb fekvésekben a vetések kissé foltosak és sárgás színűek. A tavaszi búzavetések egyenletesen, jól keltek, szépen bokrosodnak és fejlődnek, további fejlődésükhöz meleg időt kívánnak. Legjobb aránylag még az őszi búzavetések Bács-Bodrog, Békés, Csanád, Fejér, Baranya, Somogy, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod, Tolna, Veszprém és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyékben. Az őszi rozsvetések a hűvös időjárás miatt szintén csak lassan, de általában kielégítően fejlődnek. A korai vetések elég magasak és szép sűrűek, részben most kalásznak, részben már kikalásztak. A késői vetések helyenkint ritkák, egyenetlenek és alacsonyak. Tavaszi rozsból a késői kitavaszkodás következtében csak keveset vetettek. Általában jól kelt, de a hűvös idő miatt lassan fejlődik. Az őszi árpa egyenletesen fejlődik és szárbá indult. A tavaszi árpa vetését az északi és keleti vármegyék kivételével már legnagyobb rész-

ben befejezték. A korán vetett jól, egyenletesen kelt, jól bokrosodik, de fejlődéséhez meleget és napfényt kíván. A későbbi vetések a hűvös idő miatt lassan kelnek és lassan fejlődnek. A mélyebb és nedvesebb részeken sárgás színűek. A zabvetések egyenletesen és jól keltek, de kedvezőbb időt kívánnak. Vetésük helyenkint még folyik. A kukorica vetése folyamatban van. A korai vetések kelőben vannak. Az északi és keleti vármegyékben azonban még csak a talajelőkészítő munkálatok folynak. A burgonya korai fajtáinak ültetését befejezték. A késői fajták ültetése pedig folyamatban van. A korán elültetett most van kelőben. A cukor- és takarmányrépa vetése még tart. A korán vetett jól, egyenletesen és sűrűn kelt. Első sarabolása folyamatban van. A kerti vetemények a hűvös és esős időjárás miatt kissé megkésve kerültek a földbe. A koraiak jól keltek, de a hideg idő fejlődésüket hátráltatja. A paraj, sóska és saláta már piacra került. A későbbi vetése és palántázása folyik. A talajmenti fagyok helyenkint károkat okoztak. A hüvelyesek közül a bab és a lencse vetése folyamatban van. A korai borsó aránylag jól kelt és fejlődik. Helyenkint virágzik. A káposztapalánták a melegágyakban jól fejlődtek és megerősödtek. A hűvös idő miatt csak szorványosan folyik a palánták kiültetése. A komló a hideg idő miatt lassan fejlődik. A köles, a tatárka és a cirok alá a talajelőkészítés és vetés folyamatban van. A kender és a len vetése még tart. A korán vetett most van kelőben. A dohánypalánták melegágyi fejlődése kielégítő. A hűvös idő hátráltatja a palánták kiültetését. A lóhere és a lucerna állapota igen különböző. A Kisalföldön elég sűrű és jól fejlődik. A Duna-Tisza-közén és a Dunántúlon a hűvös idő miatt fejlődésében visszamaradt és egyenetlen. Helyenkint fagykárt szenvedett. Az Alföldön fejlődése a hűvös idő ellenére elég jó. Helyenkint a vízkárok miatt kiszáradtak. Az Északi Dombosvidéken elég jól fejlődik, üde-zöld színű, de már meleget kíván. Az északi és keleti vármegyékben csak most indul fejlődésnek. A zabosbüköny és a ballacim vetése folyamatban van. A korán vetett most van kelőben. A rétek, ahol nem állnak víz alatt, a hűvös idő ellenére elég jól sarjadzanak. A legelők nagyrésze víz alatt van. A partosabb és magasabb részeken a fűnövés általában jó. A gyümölcsfák részben most virágznak, részben már elvirágoztak. A koraiak helyenkint kisebb fagykárt szenvedtek. A korán elvirágozott gyümölcsfák a gyümölcstermés biztató. A szőlők fejlődését mindenütt a szokatlanul hűvös időjárás hátráltatja. A metszést országwide elvégezték. Az első kapálás folyamatban van. A legközelebbi hivatalos vetésjelentést május 24-én teszik közzé.

Gyümölcsértékesítési értekezlet a földművelésügyi minisztériumban. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter, tekintettel a gyümölcsértékesítési évad közeledtére, az országos gyümölcsértékesítési szakbizottságot értekezletre hívta össze, amelyen Bárányos Károly dr. államtitkár elnököl. Az államtitkár közölte a megjelentekkel, hogy a külföldi országokkal már megállapodások jöttek létre, Svájc pedig a napokban folytatunk tárgyalásokat. Intézkedések történtek hűtőkocsik megfelelő biztosítására. Az erdélyi gyümölcsöt a szállítási nehézségek miatt főleg feldolgozott állapotban értékesítjük. Nagyobb súlyt helyezünk az erdei gyümölcsök összegyűjtésére és feldolgozására, gondoskodunk a kiváló, Nagy-szöllős környéki szárcsa megfelelő értékesítéséről is. A gyümölcstermelőket hitelnyújtással is támogatjuk. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a földművelésügyi miniszter a gyümölcstermeléshez fűződő szociális érdekek előmozdítására minden eszközzel támogatni kívánja a jónak ígérkező gyümölcstermés megfelelő értékesítését. Ezután Vaja Béla dr., a földművelésügyi minisztériumban szolgálatot teljesítő mezőgazdasági kamarai h. igazgató részletesen ismertette külföldi értékesítési viszonyainkat, a hűtőkocsik biztosítására tett intézkedéseket, a gyümölcs kezelésére és feldolgozására szolgáló berendezéseket és az állami ellenőrzőjegyek alkalmazását a gyümölcsök minősítésével kapcsolatban. A jelenlegi 45 gyümölcs-csomagolóhoz 16, 49 aszalóhoz 13, 4 almatárolóhoz 2 és 33 konzervgyárhoz 5 új üzem felállításának munkálatai folynak. A gyümölcsértékesítési szakbizottság tagjai különböző kérdéseket vetettek fel, amelyekre

Külső deszinficiálásra és sebellenítéshez

SEPSO TINKTURA

Jódtinktúra helyett

A Sepso tinktura deszinficiáló ereje teljesen egyenértékű a jódtinktúrával s a Sepso ugyanúgy használandó, mint a jódtinktúra. Ellentétben a jódtinktúrával, a Sepso tinktura szabadon beszerezhető és bármely mennyiségben szállítható.

MEDICHEMIA GYÓGYSZERKÉSZITMÉNYEK GYÁRA R.-T., BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

az államtitkár és a földművelésügyi minisztérium jelenlevő vezető tisztviselői tájékoztató válaszokat adtak. A visszacsatolt Bácska képviselője ismertette az ottani gyümölcs- és főzeléktermelés helyzetét, hangsúlyozta, hogy ezek a termények két héttel korábban érnek be, mint az ország más részeiben és ezért a magyar kivitel szempontjából valóban nagyra-hivatott Bácska termelése.

A Magyar Racionalizálási Bizottság Szabványügyi Intézetét átalakítja Magyar Szabványügyi Egyesületté. A Magyar Racionalizálási Bizottság kebelében, mint annak egyik szakosztálya működött a Magyar Szabványügyi Intézet, amelyet most a bizottság Szabványügyi Egyesületté alakított át. Az átalakítás célja az, hogy az új egyesület még erőteljesebb működést fejtson ki és annak irányításában a gazdasági élet vezetői közvetlenül is részt vehessenek. A Racionalizálási Bizottság javaslatára az iparügyi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy az új egyesület elnökevé a magyar mérnöktársadalom egyik kiváló tagját, Szabó Gusztáv dr. műegyetemi nyilvános rendes tanárt, országgyűlési képviselőt válasszák meg, aki a szabványosítási munkájában eddig is tevékenyen részt vett. Az egyesület egyébként megtartja a Szabványügyi Intézet régebbi személyzetét, az új egyesület igazgatója továbbra is Kerékgyártó György dr. miniszteri tanácsos lesz, aki az iparügyi minisztérium és a Racionalizálási Bizottság megbízása folytán az új egyesület megalkotását előkészíti. A Szabványügyi Egyesület alakuló közgyűlését a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének tanácstermében május 21-én 1/2 óra fogja megtartani. Eredetileg ezt a közgyűlést megelőzte volna a Magyar Racionalizálási Bizottság közgyűlése, azonban a határozatképesség biztosítása végett a Racionalizálási Bizottság újabb közgyűlést hívott össze, 8 nappal későbbre, május 28-án déli 12 órára, ugyancsak a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagytermében. Ezen a közgyűlésen megválasztják a Magyar Racionalizálási Bizottság társelnökeit és az új igazgatóságát.

A Magyar Nemzetbiológiai Intézet népelemezési osztálya kutatásai során olyan tervezetet dolgozott ki, amely az árvízszújtotta vidékek többszáz ezer holdnyi területét a nemzetgazdaság és a népelemezés számára minél előbb értékessé teszi. A megoldást a köles-termesztés kiterjesztésével kívánják megoldani, tekintettel arra, hogy ez az értékes növény még júniusban is elvethető. A szakembereknek sikerült olyan eljárást kidolgozni, amellyel a köles a kenyérhez és a tésztafélekhez keverhető és az így készült kenyér jobb ízű, eltarthatóbb, mint a kukoricával kevert. Szakemberek és újságírók előtt május 2-án mutatták be az új fajta kölespépet és a belőle készült ízletes kenyeret. A meghívottak előtt Antal Lajos dr., az EPOL elnöke-rámutatott, hogy a magyar népelemezési tudományának legfontosabb célja az adott rendkívüli helyzetben megalkotni olyan népelemezési tervezetet, amellyel a háborús idők élelmezési nehézségeit a nemzetbiológiai károsodás nélkül átvészélheti. Az EPOL most egy elfelejtett, ősi magyar táplálékra hívja fel a közvéleményt és a kormány figyelmét és ez a köles. Sibelka Perleberg Artúr dr. közellátási minisztériumi titkár mutatót rá ezután arra, hogy ma is még mintegy 200,000 hold földet borít víz és a legfontosabb tennivaló, hogy megfelelő terményekkel hasznosítani tudjuk ezeket a művelésből kimaradt területeket. A köles ilyen szempontból rendkívül alkalmas, egyrészt mert későn, májusban, júniusban is vethető, másrészt népelemezési szempontból egészséges és kiadós. Mindenesetre gondoskodni kellene arról hogy megfelelő mennyiségű vetőmag álljon a gazdák rendelkezésére és a gazdákat is fel kell világosítani, milyen nagy jövő vár a kölestermesztésre. Tanul Harald dr. egyetemi magántanár, az intézet népelemezési osztályának vezetője hangzott, hogy a köles összetétele és táplálékértéke megközelíti a búzalisztét, a kukoricalisztét pedig felül is mulja. Nagy előnyt jelent, hogy a kölest csak hántolni kell és így benne marad az csira, minden értékes

anyagával. A Dietamin laboratóriumban folytatott kísérletek folyamán kiderült, hogy rendkívül ízletes kenyeret kaphatunk, ha 10—20 százalékos arányban keverjük a kölest a burgonyás kenyérhez. Ezáltal igen sok kukoricát és búzát takaríthatunk meg, ugyanakkor pedig nagymennyiségű kölesnek lehetne piacot teremteni. Igen egyszerű a köleskenyér elkészítése, a legerényesebb konyhatechnika is vállalkozhat rá. De főtt tésztaéhoz, sőt finom süteményekhez is fel lehet használni a kölespépet. Somos Elemér dr., a Dietamin vezető szakorvosa ismertette a köles multját és rámutatott arra, hogy most elsősorban sikerült puha kenyeret sütni kölesből, megfelelő arányú búzaliszt hozzáadásával. A legújabbban előállított köleskenyér kitűnő ízű és igen nagy előnye, hogy akár tíz napig is eltartható anélkül, hogy kiszáradna vagy ízét változtatná. Antal Lajos dr. összegezve az elmondottakat, hangsúlyozta, hogy a köles népelemezés céljaira kiválóan felhasználható és nemzetgazdasági szempontból nagy jelentőségű volna, ha kölessel vetnék be az árvízszújtotta területeket.

A Fejérmegyei Állattenyésztők Egyesülete május 23-án délelőtt 11 órakor, határozatképtelenség esetén ugyanazzal a tárgysorozattal június 7-én délelőtt 11 órakor évi rendes közgyűlést tart az egyesület hivatalos helyiségében (Székesfehérvár, Bazilika-tér 1. sz., I. em.). A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó, határozatképesség megállapítása, jegyzőkönyvhitelesítő felkérése. 2. Jelentés az egyesület 1939/40. üzemi évének működéséről. 3. Jelentés a zöldmezőszakosztály működéséről. 4. A hízalasi osztály jelentése. 5. A mangalica és húsertésellenőrző osztály jelentése. 6. A számvizsgálóbizottság jelentése, az 1939/40. évi zárszámadosok bemutatása és a felmentvény megadása. 7. Az 1940/41. évi költségvetés megállapítása. 8. Indítványok: ellenőrzési díj felemelése, ellenőrök járandóságának rendezése. 9. Tagsági be- és kilépések. 10. Elnöki zárszó.

A nemzetközi tej- és tejtermékpiacon helyzete. A svájci gazdaszövetség ártudósító osztályának a folyó év első három hónapjáról most kiadott jelentése szerint a tej- és tejtermékpiacon alakulásának áttekintése a háborús viszonyok miatt és a gazdasági forgalom megkötöttsége folytán egyre nehezebb lesz. Az áralakulásba való beavatkozás az egyes államok részéről Európán kívül is egyre nagyobb méreteket ölt. A szűkös takarmányviszonyok az európai termelő vidékeken a tejtermelés további csökkenésére vezettek. Ezzel szemben Amerikában a tejtermelési viszonyok kedvezők maradtak. A csaknem az egész vonalon hivatalosan megállapított tejárak nem változtak. Egyes országokban a vajtermelés érdekében kisebb zsírtartalmú sajtfeleségek előállítására tértek át. A múlt év utolsó negyedében jelentősen növekedett sajtárak általában tarthatók voltak. A zsíreltávolítás szempontjából a vajtermelés szabályozására és ellenőrzésére mind nagyobb figyelmet fordítanak és ezért ezen a téren is a kínálat és kereslet szabad játéka mindinkább háttérbe szorult.

Gépszijigénylők figyelmébe. Olvasóink tájékoztatására ismertetjük a gépszijigénylés alkalmával kövendő eljárást: Amint köztudomású, a gépszijgyárak és kereskedők csak az Anyaggazdálkodás Bőripari Bizottságának engedélyével szolgáltathatnak ki gépszijat. Az engedélyt „Anyagigénylés zárolt készletből” című nyomtatványon kell kérni. Ez a nyomtatvány a kereskedelmi és iparkamaránál szerezhető be, de szívesen küld lapunk kiadóhivatala is a válaszbélyeg és darabonként 10 fillér postabélyeg beküldése ellenében. Az igénylési nyomtatványt a kívánt gépszij méreteivel (hosszúság, szélesség, vastagság) pontosan ki kell tölteni és az igényelt gépszij szükséges voltát vagy az I. fokú iparhatósággal vagy a községi előjáróság által kiállított hatósági bizonyítványon kívül a járási főszolgabírói hivatallal kell igazoltatni. Ha gépszijjavításra szolgáló kisebb mennyiségű anyagra van szükség, a községi bizonyítványon igazolnia kell azt, hogy hatósági személyek a helyszínen meg-

győződtek az igényelt anyag szükséges voltáról. Ha új szíjra van szükség, igazolni kell, hogy mi történt a régi szíjjal, továbbá, hogy a hatósági személyek meggyőződtek a régi szíj teljesen hasznavehetetlen voltáról. Az ilyen igazolással ellátott igénylést postán az Anyaggazdálkodás Bőripari Bizottságának (Budapest, IV., Türr István-u. 4.) kell elküldeni. A Bizottság az igénylés két példányát kiutalási határozattal ellátva visszaküldi az igénylőnek. Az igénylő a kiutalt szíjat a kiutaló határozat egyik példánya (tároló példány) ellenében veheti át annál a cégnél, ahova a kiutalás szól. Szükségesnek tartjuk megjegyezni még, hogy a gépszij sorszáma: 436/c, tehát az anyagigénylési ív megfelelő rovatába ezt a számot kell írni.

A Magyaróvári M. Kir. Gazdasági Akadémia gazdasági egylete most tartotta ezévi utolsó szakülését. A gyűlésen megjelent Groffits Gábor akadémiai igazgató, Világhy Károly tanárelnök, vitéz Bittera Miklós dr., Baitner Károly dr. és Kerekes István dr. akadémiai tanárok, sok vendég és az akadémiai hallgatóság nagy számban. Az ifjúsági elnök üdvözlő szavai után Telbisz Györgyi III. éves hallgató „Visszaemlékezés Baross Lászlóra” címmel tartott nagyon kedves és érdekes előadást. Előadásában meglehetősen hangosan emlekezett meg Baross Lászlónak eredményekkel gazdag munkásságáról. Az előadást követően Groffits Gábor akadémiai igazgató megemlítette, hogy az ősi akadémia sem feledkezett meg kiváló fiáról és pár évvel ezelőtt munkássága elismerésül arany oklevéllel tüntette ki. Ezután Járny József II. éves hallgató a „Takarmánykonzerválás”-ról tartott előadást. Az előadó a silózás témakörét mind elméleti, mind pedig gyakorlati szempontból ismertette. A hallgatók közül Kvassay Sajtó Endre, Raskó György, Pintér László, Romténér László, Telbisz Györgyi és Burda Károly szövegeket hozták a tárgyhöz. Groffits Gábor igazgató a háború utáni évek silógazdálkodásának fellendüléséről szólt. Nagy jelentősége lesz a silózásnak akkor, ha a silókat majd olcsóbban lehet előállítani. Végül az előadást Baitner Károly dr. tanár egészítette ki hozzászólásával. Az utolsó előadást Pintér László III. éves hallgató tartotta: „Okleveles gazdák jelene és jövője” címmel. Előadásában szomorúan állapította meg, hogy nálunk, agrárállamban mennyire mostohán bánnak az okleveles gazdákkal. Szerinte a bajt csak úgy lehetne orvosolni, hogy a gazdasági élet terén szélesebb elhelyezkedési lehetőségeket biztosítsanak az okleveles gazdák számára. A hallgatók közül Székely József, Tüske László dr. és Telbisz Györgyi szóaltak föl, megemlítve azt, hogy az okleveles gazdákat sokan lenézik, ezen csak úgy lehetne segíteni, hogyha az akadémiát négy évre emelnék fel. Groffits Gábor igazgató és Világhy Károly tanárelnök szintén a négyéves akadémia mellett foglaltak állást. Az okleveles gazdák helyzete szerintük javulni fog, mert a kormányzat tevékenysége arra irányul, hogy a szak tudássegítségével a termelést minél intenzívebbé tegye.

Mezőgazdasági munkás- és munkafelügyelő-kínálat és kereslet. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint a következő munkások és munkafelügyelők keresnek elhelyezkedést: Bihar vármegye területén mezőgazdasági munkások nagyobb számban elhelyezést keresnek aratási és idénymunkára, cím: vármegyei gazdasági felügyelőség, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 17. Nyitra-Pozsony vármegye területén időszakos (nem sommás) munkások várnak elhelyezésre, cím: vármegyei gazdasági felügyelőség Érsekújvár. Szatmár vármegye területén több mezőgazdasági munkás keres elhelyezést időszakos, aratási vagy cseplési munkára, cím: vármegyei gazdasági felügyelőség, Szatmárnémeti. Kárpátalján a kárpátaljai mezőgazdasági munkások nagy számban várnak elhelyezést időszakos aratási vagy cseplési munkára, cím: közigazgatási kirendeltségi gazdasági felügyelőség Huszt, vagy Ungvár, vagy Munkács. Szabolcs vármegye területén mintegy 2000 mezőgazdasági munkás és 25 gazdasági cseléd vár elhelyezésre, cím: vármegyei gazdasági felügyelőség, Nyíregyháza. Csanád-Arad-Torontál vármegye területén mintegy 700 mezőgazdasági munkás vár elhelyezésre, aratási, cseplési időszakos munkára, cím: vármegyei gazdasági felügyelőség, Makó. Virgulics István munkásgazda 48 vagy több munkással aratási, cseplési vagy idénymunkára ajánlkozik, cím: Halas,

Ung vm. Stemmer elhelyezést keres. Urban István (Tá elhelyezést keres. Jádlovskij József időszakos munkára (Mezőkövesd, II. lési vagy idénym (lukanéjfi lakos) les, mezőgazdaság ispáni állást keres. gyakornoki vagy szakiskolát végezte utca 1. Minich lakos elhelyezést keres. családos (2 katoná nyelvet szóban és laltal rendelkezik. ségben teljesített. delkezik. Bármintárosi, kulcsári, cukoripára-, kender jelentkezik. Bozsi vm.), r. kath., n alkalmazást keres. Pest vm.) 17—19. Fizetése teljes ellátás készpénz kor és től kezdve.

(A továbbiakban foglalt)

GÉ
szükséglet
idejében sz
"A G
bőr, gépszij és
Világgrádi-ut
Telefon:

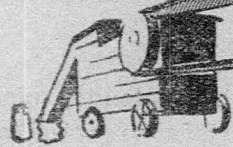
Raf
érték előzetes be
József győgyne

3-0
tonna
tossz ut
1-2 ló
OK
Gyártja:
MAGY
BUDAPE

Budapestre

EMERGÉ

gumitextil
hajtósíj

A CSÉPLÉSNÉL IS

zavaratlan munkát biztosít.

Ung vm. Stemmer István (Viska, Ung vm.) hetven társával elhelyezést keres aratási, cseplési vagy időszakos munkára. Urbán István (Tápióság, Pest vm.) 35-40 pár munkással elhelyezést keres aratási, cseplési vagy időszakos munkára. Jadvovszki József (Nagykátán) társával aratási, cseplési vagy időszakos munkára elhelyezést keres. Zeleni Gábor munkásgazda (Mezőkövesd, H. ker., Pece-sor 8.) társával aratási, cseplési vagy időszakos munkára elhelyezést keres. Kazarecki József (Lukanéj lakos) 25 éves, nőtlén, keresztény, katonaköteles, mezőgazdasági szakiskolát végzett, segédtiszt vagy ispáni állást keres. Ambrus Jenő, Héjjas István, Mikus Tibor, gyakornoki vagy segédtiszt állást keresnek, mezőgazdasági szakiskolát végeztek, cím: Ambrus Jenő, Kecskemét, Eötvös-utca 1. Minich Mihály, Rákoshegy, Szegedi-u. 5. sz. alatti lakos elhelyezést keres; nevezett 47 éves, nős, r. k. vallású, családos (2 katona fia van), érettségizett, a ruszin és horvát nyelvet szóban és írásban bírja, 20 éves gazdasági gyakorlattal rendelkezik. Széleskörű gazdasági és tisztviselői minőségben teljesített szolgálatairól kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Bármilyen mezőgazdasági munkára (ispáni, magtárosi, kulcsári, állatteryésztői, állatértékesítői, erdész, cukorrépa-, kendertermelői, cseplőellenőri, időszakos nyári stb.) jelentkezik. Bozsik Mihály (Kattal, Baross-u. 68., Pest vm.), r. kath., nős, családos, cséplőgép mellé mint fűtő alkalmazást keres. — **Munkást keres:** Jónás János (Pereg, Pest vm.) 17-19 éves benkosztos családért keres ügyvéd. Fizetése teljes ellátás (koszt, lakás, mosás, varrás) és havi készpénz kor és teljesítőképességtől függően, 26 pengőtől kezdve.

NYILTTÉR.

(A rovatban foglalkozók nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

GÉPSZÍJ.
szükségletét a közelgő csépléshez még idejében szerezze be
"AGRA"
bőr, gépszíj és technikai bőrgyárnál, Budapest, V., Városház-utca 2. (Szent István-körút 22.)
Telefon: 128-899 Alapítási év: 1896

Raffia 25-ös kg vétel esetén 319 P, 25 kg-nál kisebb vétel esetén 333 pengő ab Budapest. Az ellenérték előzetes beküldése mellett beszerezhető: **Kirrer József** győngyövénykereskedő, V. ker., Tükör-u. 5. sz.

3-6 tonna terhet
rossz úton is szállíthat
1-2 lóval
Légengörgő lovashocsi
Gyártja: **ORENSTEIN ÉS KOPPEL**
MAGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI. KERÜLET, SASZAR-UTCA 31.

Erdőbirtokot

keresek 1000-3000 hold terjedelemben, husz-harminc évnél idősebb állományt, készpénzfizetés mellett. Ajánlatok „Erdőbirtok 54” jellegre **BLOCKNER HIRDETŐBE**, Városház-u. 10.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

Az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** 1941. évi május 10-én tartotta 1940. évi 83. rendes közgyűlést, amely az 1940. évi nyereséget 343,439 pengőben, az osztalékot pedig részvényenként — úgy mint az előző évben — 15 pengőben állapította meg.
A közgyűlés a választmány új tagjává: **Vitéz Festetics Kristóf gróft, Markovits Kálmánt, Wesselényi Istvan bárót és Zombory Gézát**; az igazgatóság új tagjává pedig: **Jelen Gyula dr.-t** választotta meg.
A **Magyar Kender-, Len- és Jutaipar R. T.** legutóbb tartott közgyűlése elhatározta, hogy a 836,011 pengő tiszta nyereségből 599,118 pengőt értékesítéskénti tartalékalapra helyez és a fennmaradó összegből részvényenként 1 pengő 50 fillér osztalékot fizet.

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az **árutőzsde** kenyérmagpiacán az ismert intézkedések és az előrehaladott gazdasági idény folytán úgyszólván szünetelt az értékesítés. A megkötöttségek korlátai között forgalomba kerülő gabonaművek és termények mennyisége egészen jelentéktelen, mert a gazdák már alig rendelkeznek fölös készlettel. A tavalyi mennyiségileg gyenge termés folytán a készletek mindenütt szűkösek, pedig az új termés betakarításáig még teljes két hónap van hátra. A vegetáció ezidőszaki rendkívüli időjárási viszonyok miatt sok helyütt 3-4 héttel is el van maradva és a hátralévő májusi napokban igen kedvező időjárásra van szükség, hogy a rendellenesen hűvös tavasz után megfelelően fejlődhessen a növényzet.
A május hóra megállapított **gabonárák** változatlanok, amennyiben a szokványbúza 24—, a minőségbúza 24-50, a rozs 20—, a zab 22-70, a sörörpa 25—27—, a takarmányárpa 21—24—, a kukorica 21-20 pengő budapesti paritásában.
A **nemzetközi gabonapiac**on jól tartott az irányzat. A tengerentúli, elsősorban Chicagóban ismét eléte a határidős piacra a májusi búza bushelenként az 1 dolláros árfolyamot. Ha figyelembe vesszük, hogy más években ilyenkor májusi határidőre már inkább az eladók voltak túlsúlyban és nem a vevők, akkor ez a gabonárák szilárdságának bizonyítéka. **Washingtoni** jelentés szerint egyébként az amerikai képviselőház 275 szavazattal 63 ellenében törvényt fogadott el, amelynek értelmében a farmereknek az új termés értékének 85 százalékáig kölcsönt nyújtanak. A törvény értelmében kölcsön adható búzára, gyapotra, kukoricára, dohányra és rizsre. Májusban egyébként a búza aratása a következő államokban kezdődött meg: Algír, Közép-Ázsia. (Részletek a gabonatermés eredményeiről még nem érkeztek). Kína, Japán, Marokkó, Tunisz, U. S. A., Florida és Texasban. Az európai gabonapiacokon különösen említésre méltó esemény nem történt. A készletek az egész kontinensen mindenütt igen csekélyek, úgyhogy az egyes államok kénytelenek voltak a szükséglet fedezésére céljából a farmerekre intézkedéseket még erőteljesebben megszigorítani. Nagy általánosságban, a kedvezőtlen tavaszi időjárás miatt mindenütt kétni fog a termésbetakarítás. Rendes körülmények között júniusban Európában a következő államokban aratnak: Dél-Franciaország, Görögország, Olaszország, Portugália, Dél-Spanyolország, Törökország.

A **külföldi terményárak** közül **Chicagóban** a búza májusra és júliusra 99-98, a kukorica májusra és júliusra 71-72, a rozs májusra és júliusra 50-51 cent. A **winnipeg**i gabonahatáridős piacon a májusi és júliusi búzát 76-77 centtel költötték. **Newyorkban** a Northern Manitoba búza 93, a Redwinter 117 és a Hardwinter 119, a Western rozs 67, a kukorica 89 cent. **Buenos Airesben** a búza júliusra és augusztusra 6.78-6.89, a lenmag 9.28-9.43 peso. **Rosarióban** a búza 6.62, a lenmag 9.22 peso.
A **terménypiac**on három cikk iránt mutatkozott élénk kereslet a héten. Elsősorban **kölesvetőmagot** kerestek, mert az árvíz sújtotta vidékeken tulajdonképpen csak most kezdődik a vetés. Különösen a vörös köles a „favorit” cikk, amelyből — sajnos — már aránylag kevés felesleg áll rendelkezésre. A fehér és vegyes áru kevésbé keresett. **Csillagfűből** a termelői kínálat ugyancsak lényegesen megcsappant. Sem kék, sem sárgavirágú, de lapos csillagfűből sem ajánlottak fel nagyobb mennyiséget, holott a tőzsgazdaságok részéről állandó érdeklődés mutatkozik szokványminőségű, de silány áru iránt is. A szükséglet az országgyarapodás folytán megnövekedett, viszont már csak igen kevés készlet áll rendelkezésre a tavalyi termésből, amely — tudvalevően — igen jól sikerült. Csak kis tételekben ajánlanak fel készárut a nyírségi heti piacokon, egyébként a fölösleget mind elkeltek. A **cirokmag** helyzete hasonló, a fölösleget illetően. A múlt évi termés, amely különösen Békés-Csanád-Csongrád vármegyékben sikerült kitűnően, már értékesítésre került, úgyhogy az **árutőzsdei** forgalom tulajdonképpen már meg-

szűnt. A kereslet a vevők részéről változatlanul élénk és most már az 5-10 q-s tételeket is könnyen el lehet helyezni még akkor is, ha a minőség nem a legjobb. A mostanában piacra kerülő kisebb mennyiség nagyrészt hibás és dohos áru, amelyet a 40-41 pengős szokványárral szemben némi engedménnyel adtak el. Végül meg kell emlékezni, hogy **terményárak**ban is megélné a forgalmat. Az általánosan megnövekedett abraklakarmánykezelés a teletényvaljak iránt erőteljes keresletet eredményezett. Az irányzat a különféle alakban szilárd és egyes rostaaljért 25-35 pengőt is fizettek. A lucerna- és lóherealj iránt hasonlóan élénk az érdeklődés, az értékesítési ára 20-25 pengőig emelkedett.

Állatpiaci szemle.

A folyó hó 15-i ferencvárosi **marhavására** 869 szarvasmarhát hajtottak fel. Eladatlannul visszamaradt 6 db. Tartott irányzat mellett a múlt hetivel összehasonlítva a jobb minőségekben az árak élőszűlykilogrammonként átlag 1-2 fillérrel csökkentek. A III. osztályú magyar ökor ár 4 fillérrel emelkedett élőszűlykg-kint, ezenkívül egyes gyengébb minőségekben átlag 1-2 filléres élőszűlykg-kinti áremelkedések voltak.

A múlt hetivel összehasonlítva a **borjúvásáron** mind az élő, mind a leölt borjú ára kg-kint 4 fillérrel emelkedett. Közöljük az érdekeltekkel, hogy a szarvasmarhákivitel-nél úgy a német, mint az olasz viszonylatban az árak kg-kint 10 fillérrel emelkedtek. Az áremelés folyó évi május hó 1-ike után külföldre szállított szarvasmarhákra már érvényben van. Az olasz szarvasmarhákivittel kapcsolatban felhívjuk az exportáló feleket, hogy a szarvasmarhaszállítási okmányokhoz mellékeljék tájékoztatót, amelyben a feladás alkalmával kövendő eljárásokra vonatkozóan részletes utasítások vannak, saját érdekükben a legnagyobb figyelemmel olvassák el, nehogy ennek elmulasztása miatt kárt szenvedjenek.

Mint azt már legutóbbi alkalommal is közöltük, az **évi juhkiút** feltételei megváltoztak. Felhívjuk az érdekelteket, hogy mind a bejelentésekkel, mind a felvilágosításokért forduljanak a M. Kir. Kereskedelmi Hivatalhoz (Budapest, V., Széchenyi rakpart 6., II. em., 221.) vagy a Magyar Állat- és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezethez.

A folyó héten a ferencvárosi **sertésvásárra** és vágóhidra összesen 13,921 sertés érkezett, ebből a vásári felhaladás 10,032, a vágóhidra érkezett sertések száma pedig 3889 volt. A Budapestre felhozott sertésekből 716 volt angol hússertés és 13,205 zsirsertés. A sertések élénk iránnyal mellett az árelenőrzés országos kormánybiztosa által előírt árakon értékesültek.

A Kereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.

(1941 május 13.)

Baromfi. Vidéki piacainkra a baromfi felhozatalában emelkedés mutatkozik. Élénk kereslet mutatkozik főként belföldi kereskedők részéről az ideai csirke iránt, a kiviteli cégek részéről tyúk iránt. Az Országos Baromfi Ármegállapító Bizottság által megállapított minimális termelői árak: csirke 1-64, tyúk 1-27, liba 1-73, kacsa 1-49, pulyka 1-40, gyöngyös 1-35 pengő élőszűlykg-kint. Exportőrök és megbízottak által baromfi csak élő állapotban és súlyra vásárolható és vehető át. Fontosabb piacaink az alábbi bevásárlási árak alakultak ki: Orosháza csirke 2-90, tyúk 2-20, Kondoroson csirke 3—, tyúk 2-20, Kecskeméten tyúk 2-25, pulyka 1-80, Kiskunhalason tyúk 2-05, Szentesen csirke 3—, tyúk 2-25, Nagykőrösön tyúk 2-20 pengő élőszűlykg-kint.

Tojás. A vidéki piacokra a friss tojás felhozatala az idénynek megfelelő volt. A vásárlás élénk kereslet mellett történt. Az Országos Tojásmegállapító Bizottság által megállapított legkisebb termelői ár 1-70 pengő kg-kint. Fontosabb piacaink a következő árak alakultak ki: Kecskeméten 1-90, Cegléden 2—, Nagykőrösön 1-98, Lajosmizsén 1-95, Szentesen 2—, Kiskunhalason 1-85 pengő kg-kint.

Termény- és takarmányárak.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1941 május 15. Készáru. Az árak budapesti paritásában, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó áru vonatkozásban. (A kukorica árjegyzése szünetel.) Búza, 78 kg-os 24—, Rosz 20—. Sörörpa 25—, elsőrendű 26—, kiváló 27—, ipari árpa 68 kg-os 24—, Takarmányárpa, elsőrendű 65/66 kg-os 22—, középmínőségű 21—, Zab 22-70.

Lisztpiac. (A Budapesti Lisztárjegyző Bizottság árjegyzése.) 1941 május 2. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos malmai feltételekkel, helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendő. Budapesti malmok lisztje. Búzadara 45-23-46-03, Ogg, Og, Of 44-23-45-03, egységes kenyérliszt 31-50-32-10. Rozsliszt: Egységes rozsliszt 31-60. Vidéki malmok lisztje. Búzadara: 45-23-46-73, Ogg, Og, Of 44-48-45-98, egységes kenyérliszt 32—-34-22. Rozsliszt: egységes rozsliszt 32-09-33-55.

Balaton haliszt. (A Balaton Halászati R. T. jelentése.) 1941 május 12. A balaton haliszt Sőföken vagy Fonyódon, métermézánkint 54— pengő.

Különléle termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde árjegyzése.) 1941 május 15. Az árak budapesti paritásában, a *gal jelöltek ab feladóállomás, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó áru vonatkozásban. Köles, fehér 42—, vörös 40—, egyéb 39—, kék mák* 230—235—, borsó, sterilizált* Viktória 51-60, zöld (expressz) 41-60, lencse, sterilizált* nagyszemű 63-60, középszemű 51-60, kisszemű 41-60, bab*, fehér gyöngy 44-60, fehér hosszú, sopronkönyeki állomásoktól 49-60, egyéb állomásoktól 47-60, fehér, lapos, dunántúli és szatmári állomásoktól 49-60, egyéb állomásoktól 47-60, fehér, szokvány

Budapestre édesen érkező **Juhtejtételeket keresünk**
Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ m. sz.
Budapest, XI. kerület, Horthy Miklós-út 105/113. szám.

dunai 42-60, dunántúli 41-60, felsőmagyarországi 40-60, gömbölyű fűrj 48-60, hosszú fűrj 46-60, barna 39-60, tarka 38-60, vegyes bab 37-60, biborheremag* 165—180—, muharmag 78—, búkköny, tavaszi 50—, csillagfűrt, fehér, lapos 32—, finom búzakolpa, zsákosul, helyt Budapest 16-60—17-05. A készáruipiacon kötött tényleges ügyletek: Biborheremag: 40—50 q 95%-os, ab állomás 176—.

Maggias. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete magasztályának jelentése.) 1941 május 16. A piac az idénynek megfelelően érdektelen és csendes. Heremagfélésekből, lucernából szórványosan érkeznek még a gazdák részéről igénylések, amelyek teljes kielégítést nyerne. Muhar- és kölesvetőmárgát az érdeklődés változatlan és ugyanaz mondható a fűmárgáról is. A takarmányrépamag iránt az érdeklődés teljesen megszűnt. A hüvelyesek piacán csekély a forgalom az árkormánybiztoság által megállapított áron. A mák irányzata változatlan. Árak helyt vidéki vasútállomáson, 100 kg-kint, minőség szerint. Az árkormánybiztoság által megállapított árak: lucerna, fehérbárcás 670—, lóheremag, fehérbárcás 280—, muharmag 78—, csillagfűrt, fehér, lapos 32—, köles, fehér 42—, vörös 40—, egyéb 39—, Viktória-borsó, sterilizált 51-60, expresszborsó, sterilizált 41-60, lenese, nagyszemű sterilizált 63-60, középszemű 51-60, kisszemű 41-60, tavaszi búkköny 50— P. Egyéb cikkek: biborheremag 165—180—, uradalmi kék mák 230—235— P.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) 1941 május 13. Árak méterházánként pengőben: réti széna Ia 9-50—9-75, IIa 8—9—, IIIa 7—7-50, muharszéna 9-50, lucernaszéna 12—12-75, búzaszalma 4—, zabszalma 5-85. A felhozott 31 kocsi takarmányból 23 kocsival kelt el.

Budapesti préselttakarmány- és szalmaárak. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A józsefvárosi pályaudvaron 1941 május 5-én és 8-án jegyzett nagykereskedelmi árak: rétszéna 10-80—11—, lucernaszéna 13-80—14—, lóhereszéna 12-30—12-50, zabosbúkkönyzéna 11-05—11-25, tavaszi szalma 6-80—6-90, rozsszalma 6—6-10, búzaszalma 5-70—5-90 P q kint.

Állatok- és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A május 15-én megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák: Bika, Ia 98, IIa 55, IIIa 14, ökör Ia 40, IIa 172, IIIa 16, tehén Ia 50, IIa 323, IIIa 86, bivaly Ia 1, IIa 6, IIIa 8, összesen 869. A vásár irányzata tartott volt. Eladatlanul visszamaradt 6 darab. Május 9—15-ig közvetlen a vágóhídra 438 szarvasmarha érkezett, —50—1-34 pengős kg-kinti becsülési áron. A jövő heti vásárt ünnep miatt folyó hó 21-én, szerdán tartják. Árjegyzés elősúlyban: Bika, tarka, Ia 1-06—1-12, IIa —90—1-05, IIIa —80—88, ökör, magyar, Ia 1-18, IIa —89—1-11, IIIa —78—88, tarka, Ia 1-22—1-32, IIa —96—1-21, IIIa —78—95, tehén, magyar Ia 1-14—1-15, IIa —84—1—, tarka, Ia 1-17—1-26, kivételesen 1-28, IIa —89—1-16, IIIa —70—88, bivaly, magyar —56—1-01, növendék —70—1-18, kicsontozni való —44—69.

Budapesti borjívásár. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) 1941 május 13. Felhajtás 240 darab szopós borjú, mind elkelt. Árjegyzés elősúlyban: Ia 1-50—1-56, IIa 1-40—1-49, IIIa 1-10—1-30. A vásár irányzata vonatott volt.

Tenyészmarhák és jármosok. (A Magyar Mezőgazdák Állattérképező R.-T. jelentése.) 1941 május 15. Ia belföldi jármoskór és beállítani való timó (tarka) 580—680 kg-os 1-02—1-08, Ia belföldi jármoskór és beállítani való timó 480—550 kg-os 1-02—1-08, Ia belföldi fehér jármoskór 1-05—1-10, 1 1/2 éves tenyészű 1-20—1-35, fiatal hasas és friss fejűs tehén 1-15—1-35 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertésfelvásárlásának jelentése.) 1941 május 16. Csütörtökön a vásárra 1713, a vágóhídra 734 darab volt a felhajtás. A következő árakat jegyezték: Prima uradalmi, 170 kg-on felül 2—, 155—170 kg-os 1-96, 140—155 kg-os 1-92, sonkasüldő 1-86, közép uradalmi és jobb szedett, 110—140 kg-os 1-86, Ia öreg, 1-84, szedett, legalább 100 kg-os 1-66, 170 kg-nál könnyebb öreg 1-76, hasított szalonnás félsertés 2-55, Ia hasított angol sonka félsertés 2-61, IIa angol sonka félsertés 2-55, könnyű hasított félsertés, körülbelül 100 kg-ig 2-48, jó öreg, hasított 2-48, öreg silány, hasított 2-43, kaplott 2-33, szalonna, bőrrel 2-44, háj 2-90, zsír 3-10, tőkehús 2-58, süldő 35 kg-on felül 75 kg-ig ivartalanított, szimultánított és orbánc ellen oltott ab gazdaság 1-90, Pénteken a vásárra kb. 1240, a vágóhídra 220 darab sertést hajtottak fel.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A május 15-én tartott heti lóvásáron a forgalom lángha volt. Felhajtottak 676, eladtak 286 darabot. Árak: Csikó 40—, könnyebb kocsiló (hintés és jukker stb.) 700—820—, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 550—1700—, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 360—550—, számar 110—120—, alarendelt minőségű ló 120—350—, vágóló 90—430— P. Fővárosi vágóra 88, vidéki vágóra 43 darabot vásároltak.

Vidéki állatvásárok. (Az Országos Mezőgazdasági Üzemi és Termelési Köllségvizsgáló Intézet állattérképező osztályának jelentése.) A sertések iránt változatlanul igen élénk a kereslet,

míg a szarvasmarhák és lovak iránt kisebb kereslet tapasztalható. Jelentéseink a következők: (Az árak után zárójelben közöljük a felhajtott mennyiséget.) Óradna (Beszterce-Naszód vm.) május 2—3: Ökör 90—100 (750), tehén 80—90 (180), növendékmarha 80—90 (170), borjú 80—90 (150), beállítani való süldő 170—190 (15), választott malac 180—220 (25) fillér kg-kint. Juh, bárányal együtt 30—35 (140) pengő darabonként. A nagy felhajtás ellenére az árak tartottak maradtak. Magyaróvár (Moson vm.), május 5: Igás-ökor 450—650, tehén 480—600, két éves üsző 400—450, választott borjú 150—200, beállítani való süldő 50—80, választott malac 40—60, könnyű igásló 480—580, nehéz igásló 7—800 pengő darabonként. Felhajtottak 122 szarvasmarhát, 190 sertést, 163 lovat. Összesen elkelt 245 darab. A választott malacokban különösen nagy forgalom volt, keresett volt a tehén is, a lóvásár lángha volt. Kolozsvár (Kolozs vm.), május 5: Ökör 400—500 (80), tehén 300—450 (120), juh 20—30 (480), bárány 6—8 (60) pengő darabonként. Növendékmarha 100—110 (80), választott borjú 120—150 (20), beállítani való süldő 160 (100), választott malac 190—210 (50) fillér kg-kint. A vásár általában lángha volt, csak juhok iránt volt nagyobb érdeklődés. Hosszúpereszteg (Vas vm.) május 5: Ökör 380—450 (36), tehén 400—420 (90), növendékmarha 150—300 (25), választott borjú 120—200 (12) pengő darabonként. Nagyon vonatott volt a vásár, eladás alig történt. Karmacs (Zala vm.), május 6: Tehén 350—600 (70) pengő darabonként, növendékmarha 100—130 (90), választott borjú 100—130 (10) fillér kg-kint. Növendékmarha kivételével a vásár lángha volt. Nagykanizsa (Zala vm.): május 6: Ökör 105—110, tehén 85—95, növendékmarha 100—104 fillér kg-kint. Választott borjú 150—200, beállítani való süldő 60—80, választott malac 25—35, könnyű igásló 400—600, nehéz igásló 700—1000 pengő darabonként. A felhajtás gyenge volt. Gyömöre (Győr vm.), május 6: Ökör 110—115, tehén 85—90, beállítani való süldő 200—230, választott malac 300—350 fillér kg-kint, növendékmarha 200—300, könnyű igásló 500—800 pengő darabonként. A sertésvásár élénk, a szarvasmarhavásár lángha volt. Tapolca (Zala vm.), május 7: Tehén 500—800, növendékmarha 150—500, beállítani való süldő 90—110 (100), választott malac 40—45 (50) pengő darabonként. A sertés mind elkelt, a felhajtott kb. 900 darab szarvasmarhából mintegy 300 cserélt gazdát. Abajúszina (Abaj-Torna vm.), május 9: Tehén 90—105 (108), növendékmarha 95—105 (62), bárány 110 (55) fillér kg-kint. A sertés-vásár elmaradt. Ócsöd (Békkö vm.), május 10: Felhajtottak kb. 450 szarvasmarhát, 510 sertést, 370 lovat és 350 juhot. A vásár menete élénk és az árak emelkedtek voltak.

Tej- és vajpiaei szemle. Hazánkban a tejtermelés a tavaszi idény beállta ellenére nem emelkedett, részben azért, mert a gabonanevelők zölet ését, illetve kaszálását megtiltották. A székesfővárosban a tejhiány nagy és a fogyasztóközönséget csak 20% levonásával lehet kiszolgálni. A vajpiacon — sajt-piacon a trappistafélésegekben — áruhiány mutatkozik. Hollandiában és Olaszországban a tejtermelés a zöldtakarmányozás megindulása kapcsán emelkedett. Dániában a nagy takarmányhiány miatt a tehének leromlottak és a tejtermelés 25%-kal csökkent. Norvégiában 40%-kal, Svédországban 15%-kal csökkent a tejtermelés. (T. Z.)

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban, 1941 május 5-től 10-ig jegyzett árak aranypengőben: Teljes tej (kicsinyben) literje —34, tejfel literje 1-30, teavaj (tömb) kg-ja, édes tejszínből készült 4-20, pasztőrözött tejszínből készült 4-60, államilag márkázott teavaj (10 kg-os csomagolásban) nagyban 4-90, tehénúró kg-ja 1-40, juh-túró kg-ja 2-30, juhsajt kg-ja 2-50—2-60, emmentáli sajt kg-ja 3-60, trappista sajt kg-ja 2-60. A forgalom közepes, az árak változatlanok.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban, 1941 május 5-től 10-ig jegyzett árak q-kint, arany-pengőben. Élő baromfi: Csirke rántani való 3-30—4—, sütni való 3-80—4-20, tyúk 2-50—2-80, ruca, hizott 3—3-50, liba, hizott 2-90—3-50, pulyka, hizott tojó 2-30—2-60, kakas 2—2-20. Leült baromfi: Tyúk Ia 2-70—3-30, IIa 2—3—, csirke, friss vágású, hizlatl Ia 5—5-80, ruca, hizott Ia 3—3-60, liba, hizott Ia 3—3-60, IIa 2-30—3—, libamáj, kicsinyben nagy 8—12—, kicsi 5—9—, pulyka, hizott, tojó 2-70—3—, kakas 1-80—2-20. A forgalom közepes, az árak emelkedtek. Tojás vidéki (bátyús), kicsinyben 2-20—2-40, ládaáru eredeti 2—2-10, ládaáru kiolvasva 2-10—2-20. A tojásforgalom közepes, az árak ingadoznak.

Különfélék.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban, 1941 május 5-től 10-ig jegyzett árak q-kint, arany-pengőben. Zöldség: Sárgarépa Ia 12—18—, IIa 6—petrezselyem Ia 16—30—, IIa 7—16—, zeller, Ia 60—80—, IIa 50—70—, karalábé 14—40—, újdonság (100 drb) 8—60—, karfiol, levéllel, újdonság 100—200—, vöröshagyma, makói 65—110—, közönséges Ia 50—95—, zöldjével (100 csomó) 2—15—, fokhagyma Ia 140—180—, IIa 100—150—, cékla Ia 8—16—, IIa 4—10—, kelkáposzta, újdonság 20—85—, kel levéllel, szabadföldi 20—70—, fejes saláta, szabadföldi (100 fej) Ia 5—12—, IIa 1—6—, melegágyi (100 fej) 3—24—, torma, nemesített Ia 120—250—, IIa 100—140—, erős 40—120—, burgonya fojtott

17-40, Gálbaba 11-85, nyári rózsza 12-35, őszi rózsza 11-50 Ella 10-25, Krüger 8-90, Wohltmann 9-40, kifli 19-10, champignon gomba Ia 260—360—, IIa 180—300—, János napi retek (100 csomó) 7—35—, kjesi, hónapos retek (100 csomó) melegágyi 4—38—, szabadföldi 2—22—, uborka, újdonság 200—400—, zöld paprika, újdonság (100 drb), tölteni való 20—100—, apró, hegyes 10—50—, tök, újdonság 500—, rebarbara 20—50—, spárga, extra, szőlő 160—200—, szőlő 130—200—, Ia 110—160—, IIa 50—120—, vékony, levesnek 20—60—, sóska, szabadföldi 20—55—, paraj, tisztított 15—50—, gyökerez 12—35—. A forgalom közepes, az árak emelkedtek. Gyümölcs: Alma, elsőrendű, nemesfajta Ia 140—255—, IIa 130—160—, másodrendű, nemesfajta 125—170—, IIa, közönséges válogatott 80—140—, aszalt szilva 140—200—. A forgalom közepes, az árak emelkedtek.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban, 1941 május 5-től 10-ig jegyzett árak aranypengőben. Paprika, csemege, édesnemes 4-10, édesnemes 3-70, félédes, gulyás 3—3-20, rózsza 2-30 P nagyban kilogrammonként.

Budapesti hajúpiac. (Budapest székesfőváros vásárigazgatóságának jelentése.) A nagyeladásnál és a vásárcsarnokokban, 1941 május 5-től 10-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben: Ponty, élő, nagyság szerint 1-90—2-50, jegelt, nagyság szerint 1-20—1-80, harsa, élő, nagyság szerint 2-80—3-40 jegelt, nagyság szerint 2-40—2-80.

Borpiac. (A Magyar Szőlőszedők Országos Borértékesítő Szövetkezetének jelentése.) 1941 május 14. A borpiac utolsó jelentésünk óta lényegesen élénkült, ez vonatkozik a kínálati és a keresetre egyaránt. A kereskedelem készletei és az export fedezésére keres árut, bár igyekeznek ezt észrevétel nélkül elvételni. Az árak az Alföldön változatlanul 8-50—9—, magasb fokú boroknál 9—10— pengő között mozognak hektoliter-fokonként. Érdéklődés inkább az alacsonyfokú borok iránt mutatkozik. A minőségi borvidékeken az árak az intervenciós árak körül mozognak.

Szesz. Az egyedüriságnál a forgalom az összes szesz-félésegekben változatlan áron, a múlt heti keretek között mozgott.

Gyümölcspálinka. A gyümölcspálinkapiac a forgalom e héten is csak kisebb tételekre szorítkozott, ahol az eladások változatlan áron történtek. A törkölypálinka 8—8-20 a seprápálinka 8-20—8-30, a szibórium 9-20—9-30, a barackpálinka minőség szerint 11—12—, alacsonyfokú borpárlat 13—13-50 pengős áron kelt el +4% forgalmi adó. Borpárlat avinálási cölöke 11—12— pengő. Az árak 10.000 liter-fokonként, III. táblázat szerint étendők.

Országos állatvásárok. 1941 május 19-től 25-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamelyik vásárt különféle okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos emellegva az illető község előljáróságához fizetett választás kérdést intézni, hogy tartsanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? Május 19-én: Csákvár, Dédes, Dombó, Gyöngyös, Hajdúszoboszló, Jászé, Kaposmér, Katymár, Kisvárd, Kunmadaras, Kunszentmárton, Lajosmizse, Lepsény, Mezőkomárom, Nagyorosi, Rimaszécs, Salgótarján, Sárvár, Somogyárd, Szalkszentmárton, Szekszárd, Ungvár, Vác, Zalacszentiván. Május 20-án: Csákvár, Drávafok, Dunaszerdahely, Huszt, Kálmánca, Kisbárpáti, Kiskunfélegyháza (2 nap), Somogyvár, Sümeg, Szihalom, Szombathely Újpest, Újpetre, Vágfarkasd, Vári. Május 21-én: Csapod, Hetény, Jászberény, Kéménd, Kőrösladány, Mucs, Nemesbóly, Nyitmad, Okány, Somogyoszob, Szabadszentkirály, Tabajd, Torna, Tét, Tornaszentandrás, Volóc, Zalacszentlászló. Május 22-én: Nincs vásár. Május 23-án: Aszód, Igal, Köveskál, Miskolc (3 nap, havi vásár), Vásáros-béc. Május 24-én: Cibakháza, Gyöcsény. Május 25-én: Kiskunlacháza, Nagyrákos.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Silótakarmány. Hídegen erjesztett keveréknek, amely 1 rész takarmányrépából, 1 rész lucernából és 2 rész feltépett kukoricaszárból áll, takarmányértéke 100 kg-kint 87 kg keményítőértékre és ebben 0-3% emészthető fehérjére becsülhető. W. J. dr.

BELVÁROSI PENSIO Tulajd.: es. Mátyás E.-né, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 10. fűtmelet, Apponyi-térnél. Telefon: 383—565. Központi fűtés hideg-meleg folyóvíz. Diétás konyha is. Ürt társaság. 337

„ATTILA” PENSIO BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 78 5492 TELEFON: 129—678 Magánpalotában, pályaudvarok közelében, egy- és kétágyas szobák, gőzfűtés, hideg-meleg víz. fűrdőszobás apartmanok. Mérsékelt árak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATTÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM TELEFON: 111—310, 112—914 Sűrgőnyctm: MEGALER, BUDAPEST Foglalkozik: Mindennemű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, hízalási hitelek nyújtásával. Gazdatársadalmi intézmény. Mindennemű állattérképezési legelőnyösbben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőket a helyszínre küldjük.

20. 8 A „GAZDA elűt 11 ó Budapest, P Tárgysor 1. Elnök 2. Az als 3. A köz I., II. KIADÁS 1. Kifiz a) tüz le a b) jég le a c) be le a d) bak le a e) sz le a f) gép le a g) álla le a h) üveg le a i) száll le a 2. Üzemk biztos a) szer le a b) szer le a c) tiszt le a d) egyé le a e) adók le a f) Pnő tés 3. Leírás a) a le b) beha 4. Árfolyar 5. Díjátvit tüzb le a b) befo le a v c) bales le a v d) szava le a v e) gépjár le a v f) állatbi le a v g) üvegbi le a vis h) szállít le a vi 6. Esedékes fizetett tartalék a) tüzbiz le a vis b) jgbiz le a vi c) betörés le a vis d) baleset le a vis e) szavato le a vis f) gépjárn le a vis g) állatbiz le a vis h) üvegbiz le a vis i) szállítma le a vis 7. Egyéb tar a) általános b) tőketarta c) árfolyam d) ingatlan e) rendkív 8. Nyereség

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Budapest, IX., Üllői-út 1.

M e g h í v ó.

A „GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE“ 1941. évi május hó 28-án (szerdán) délelőtt 11 órakor a Gazdák Biztosító Szövetkezete székházának hivatalos helyiségében (Budapest, IX., Üllői-út 1.)

a l a p í t ó i g y ű l é s t

tart, amelyre a Szövetkezet alapító tagjait meghívom.

Budapest, 1941 május hó 16.

báró Vay László

elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az alapító tagokban történt változások bejelentése.
3. A közgyűlés elé terjesztendő esetleges javaslatok.

I. II. osztály (tűz-, jég-, betöréses-lopás-, baleset-, szavatosság-, gépjármű-, géptörés-, állat-, üveg- és szállítmánybiztosítás). Nyeresség- és veszteségszámla az 1940. üzletévről.

KIADÁS

	Pengő	f	Pengő	f	Pengő	f
1. Kifizetett kárösszegek:						
a) tűzbiztosítás	1,051.162	56				
le a viszontbiztosított rész	508.773	62	542.388	94		
b) jégbiztosítás	1,788.884	70				
le a viszontbiztosított rész	627.269	71	1,161.614	99		
c) betörésbiztosítás	68.748	02				
le a viszontbiztosított rész	12.882	17	55.865	85		
d) balesetbiztosítás	9.056	44				
le a viszontbiztosított rész	5.040	26	4.016	18		
e) szavatosságbiztosítás	217.770	82				
le a viszontbiztosított rész	109.404	08	108.366	74		
f) gépjármű- és egyéb biztosítás	109.318	43				
le a viszontbiztosított rész	76.774	87	32.543	56		
g) állatbiztosítás	381.536	07				
le a viszontbiztosított rész			381.536	07		
h) üvegbiztosítás	25.795	16				
le a viszontbiztosított rész			25.795	16		
i) szállítmánybiztosítás	3.729	78				
le a viszontbiztosított rész	2.470	85	1.258	93	2,313.386	42
2. Üzemköltségek, levonva a viszontbiztosítók megtérítéseit:						
a) szervezési költségek			316.992	93		
b) szerzési költség-ek és jutalékok			900.184	29		
c) tisztviselői illetmények			1,011.853	30		
d) egyéb üzletviteli költségek			1,320.938	65		
e) adók és illetékek	588.433	73				
f) Phoenix életdíjtartalékhiány kiegészítéséhez hozzájárulás	28.740	94	617.174	67	4,167.143	84
3. Leírások:						
a) a leltár értékeiből			2.400	—		
b) behajthatatlan követelések			1.475	91	3.875	91
4. Árfolyamvesztés					1.421	72
5. Díjtávitel (díjtartalék) az üzletév végén:						
a) tűzbiztosítás	2,271.249	—				
le a viszontbiztosított rész	826.401	—	1,444.848	—		
b) betörésbiztosítás	180.713	—				
le a viszontbiztosított rész	56.135	—	124.578	—		
c) balesetbiztosítás	48.618	—				
le a viszontbiztosított rész	30.192	—	18.426	—		
d) szavatosságbiztosítás	297.705	—				
le a viszontbiztosított rész	162.309	—	135.396	—		
e) gépjármű- és egyéb biztosítás	101.988	—				
le a viszontbiztosított rész	66.758	—	35.230	—		
f) állatbiztosítás	292.852	—				
le a viszontbiztosított rész		—	292.852	—		
g) üvegbiztosítás	20.740	—				
le a viszontbiztosított rész		—	20.740	—		
h) szállítmánybiztosítás	17.955	—				
le a viszontbiztosított rész	12.415	—	5.540	—	2,077.610	
6. Esedékessé vált, de még ki nem fizetett károk (függő károk) tartaléka:						
a) tűzbiztosítás	324.361	—				
le a viszontbiztosított rész	171.591	—	152.770	—		
b) jégbiztosítás	13.000	—				
le a viszontbiztosított rész	4.550	—	8.450	—		
c) betörésbiztosítás	15.457	—				
le a viszontbiztosított rész	5.059	—	10.398	—		
d) balesetbiztosítás	16.773	—				
le a viszontbiztosított rész	11.325	—	5.448	—		
e) szavatosságbiztosítás	385.831	—				
le a viszontbiztosított rész	209.633	—	176.198	—		
f) gépjármű- és egyéb biztosítás	60.804	—				
le a viszontbiztosított rész	41.149	—	19.655	—		
g) állatbiztosítás	88.771	—				
le a viszontbiztosított rész		—	86.771	—		
h) üvegbiztosítás		—				
i) szállítmánybiztosítás	18.292	—				
le a viszontbiztosított rész	16.011	—	2.281	—	461.971	
7. Egyéb tartalékok:						
a) általános biztonsági tartalékalap			580.000	—		
b) tőketartalékalap			189.846	—		
c) árfolyamgátló tartalékalap			212.598	—		
d) ingatlanértékesítő tartalékalap			23.576	—		
e) rendkívüli tartalékalap, tűz	196.800	—			1,268.200	
jég	65.380	—	262.180	—	113.949	99
8. Nyeresség						
					10,407.558	88

M e g h í v ó.

A „GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE“ 1941. évi május hó 28-án (szerdán) délelőtt 12 órakor a Gazdák Biztosító Szövetkezete székházának hivatalos helyiségében (Budapest, IX., Üllői-út 1.)

XI. évi rendes közgyűlést

tartja, amelyre a Szövetkezet tagjait meghívjuk.

Budapest, 1941 május hó 16.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Bejelentése a 40 éves jubilearis közgyűlés alkalmával tett közérdekű, jöleti és szociális adományozásoknak.
3. Közgyűlési jegyzőkönyvkielentések kiküldése.
4. Jelentés az alapítók gyűléséről.
5. Az 1940. évi zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a felesleg feletti határozat és az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság felmentvényének a megadása.
6. Igazgatósági tag és 5 felügyelőbizottsági tag választása.
7. Az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a központi választmány költségterítésének megállapítása.
8. Esélyes indítványok.

BEVÉTEL

	Pengő	f	Pengő	f	Pengő	f
1. Az előző üzletévről áthozott nyereség						4.900 58
2. Az előző üzletévről a viszontbiztosított rész levonásával áthozott:						
a) díjtávitel (díjtartalék)			1,734.913	76		
b) esedékessé vált, de még ki nem fizetett károk (függő károk) tartaléka			437.717	03		
c) általános biztonsági tartalékalap			580.000	—		
d) tőketartalékalap			189.846	—		
e) árfolyamgátló tartalékalap			212.598	—	212.597	98
f) rendkívüli tartalékalap, tűz	193.622	95				
jég	65.045	—	258.667	95	3,413.742	72
3. Díjbevétel a törlések levonásával:						
a) tűzbiztosítás	3,516.631	85				
le a viszontbiztosított rész	1,276.722	90	2,239.908	95		
b) jégbiztosítás	1,330.983	87				
le a viszontbiztosított rész	465.844	35	865.139	52		
c) betörésbiztosítás	272.512	55				
le a viszontbiztosított rész	81.747	45	187.765	10		
d) balesetbiztosítás	70.288	93				
le a viszontbiztosított rész	43.173	23	27.115	70		
e) szavatosságbiztosítás	433.976	49				
le a viszontbiztosított rész	234.901	14	199.075	35		
f) gépjármű- és egyéb biztosítás	141.834	24				
le a viszontbiztosított rész	92.939	91	48.894	33		
g) állatbiztosítás	440.000	85				
le a viszontbiztosított rész		—	440.000	85		
h) üvegbiztosítás	31.865	—				
le a viszontbiztosított rész		—	31.865	—		
i) szállítmánybiztosítás	27.998	18				
le a viszontbiztosított rész	18.973	72	9.024	46	4,048.789	26
4. Kamatok						94.817 80
5. Ingatlanok tiszta hozadéka						74.554 64
6. Mellékletékek:						
a) tűzbiztosítás			1,703.672	08		
b) jégbiztosítás			401.615	99		
c) betörésbiztosítás			137.215	07		
d) balesetbiztosítás			33.732	93		
e) szavatosságbiztosítás			213.293	60		
f) gépjármű- és egyéb biztosítás			72.633	20		
g) állatbiztosítás			111.053	59		
h) üvegbiztosítás			16.557	57		
i) szállítmánybiztosítás			8.624	67	2,698.398	70
7. Realizált árfolyamnyereség						72.355 18

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE, Budapest, IX., Üllői-út 1.

III. osztály (életbiztosítás).

Nyeresség- és veszteségszámla az 1940. üzletéről.

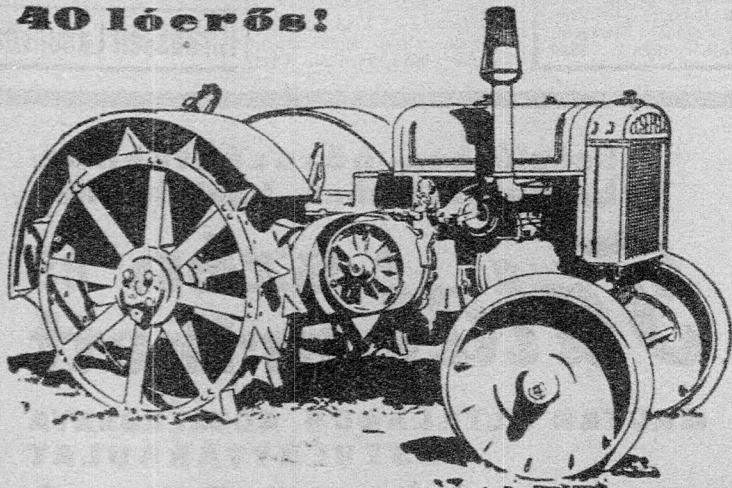
KIADÁS

BEVÉTEL

	Pengő		f			Pengő		f	
1. Kifizetett biztosítási összegek:					1. Az előző üzletéről áthozott nyereség:			1.100	21
a) haláleseti és vegyes tőkebiztosítások 1.588.668'71					2. Az előző üzletéről áthozott és a viszontbiztosított rész levonásával kimutatott:				
le a viszontbiztosított rész 65.680'10	1.522.988	61			a) díjtartalék 18.568.209	97			
b) járadékbiztosítások 27.868	09		1.550.856	70	b) díjtávitel 150.313	38			
2. Kifizetések visszavásárolt kötvényekre le a viszontbiztosított rész 28.990	46		476.881	13	c) esedékessé vált, de még ki nem fizetett biztosítási kötelezettségek (függő károk) tartaléka 54.767	04			
3. Üzemeltetési költségek, levonva a viszontbiz- tosítottok megtérítéseit:					d) általános biztonsági tartalékalap 120.000				
a) szervezési költségek 91.892	13				e) vagyoneértékingadozási tartalékalap 147.997				
b) szerzési jutalékok és egyéb szerzési költ- ségek 477.103	57				f) árfolyam-ingadozási tartalékalap 885.132	25		19.897.686	64
c) orvosi költségek 10.922	32				g) rendkívüli tartalékalap 31.267				
d) díjbehajtási jutalékok 206.865	54				3. Díjbevétel a törlések levonásával:				
e) tisztviselői illetmények 305.436	21				a) haláleseti és vegyes tőkebiztosítások 5.230.275'69				
f) egyéb üzletviteli költségek 258.113	10				le a viszontbiztosított rész 179.082'05	5.051.193	64		
g) adók és illetékek 194.067'08					b) járadékbiztosítások 2.579'65				
h) Phoenix életdíjtartalékhiány kiegészítéséhez hozzájárulás 24.260'26	218.317	34	1.568.650	21	le a viszontbiztosított rész 491'68	2.087	97	5.053.381	61
4. Leírások:					4. Kamatok			547.915	73
a) a leltár értékéből 4.694	59		5.321	32	5. Ingatlanok tiszta hozadéka			243.626	66
b) behajthatatlan követelések 626	82				6. Meilékilletékek			183.772	
5. Díjtartalék az üzletév végén:					7. Realizált árfolyamnyereség			7.746	70
a) haláleseti és vegyes tőkebiztosítások 22.051.051					8. Egyéb bevételek			134.879	74
le a viszontbiztosított rész 1.489.612	20.561.442								
b) elérési tőkebizto- sítások 18.855									
le a viszontbiztosított rész 366	18.489								
c) járadékbiztosítások 293.731									
le a viszontbiztosított rész 5.987	227.744		20.807.675						
6. Díjtávitel az üzletév végén:									
haláleseti és vegyes tőkebiztosítások 168.938			144.168						
le a viszontbiztosított rész 24.770									
7. Esedékessé vált, de még ki nem fize- tett bizt. kötelezettségek (függő károk) tartaléka:									
haláleseti és vegyes tőkebiztosítások 92.769			90.541						
le a viszontbiztosított rész 2.228									
8. Egyéb tartalékok:									
a) általános biztonsági tartalékalap 120.000									
b) vagyoneértékingadozási tartalékalap 173.263									
c) árfolyam-ingadozási tartalékalap 885.132									
d) ingatlanértékesítői tartalékalap 94.000			1.304.349						
e) rendkívüli tartalékalap 31.954									
9. Nyereség:			121.566	93					
			26.070.009	29				26.070.009	29

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemeltetési költség!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!

Magy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

Gyártja: WEISS MANFRED Acél-, Féművelei R.-T., CSEPEL

Eladási központ: AGRARLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Telefon: 126-681

Budapest, V., Szent István-körút 12

Sürgőny cím: Agrobudapest

5435

Közvetítői és életbiztosítási ág.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE, Budapest, IX., Üllői-út 1. I., II. és III. osztály mérlegszámlája 1940. december 31-én.

TEHER

Az összes gyártmányú fűkaszázó- és aratógépekhez

eredeti **BUSATIS**

ALKALMAZÁSOK

LÁSZLÓ ÉS FIA

Budapest, V. Alkalmásny u. 25
Telefon: 1-184-31, 1-177-52

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
Ingatlanforgalmi Osztályának hirdetései
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám

ELADÓ BIRTOKOK:

Veszprémben	360 hold
Vas megyében	580 "
Veszprémben	476 "
Biharban	417 "
Beregben	136 "
Pest megyében	56 "
Moson megyében	34 "
Hevesben	68 "

BÉRBEADÓ:

Nógrádban	310 hold
Vas megyében	379 "
Vas megyében	580 "
Veszprémben	1000 "
Jászkon megyében	480 "
Biharban	210 "
Szabolcsban	1200 "
Szatmárban	1360 "

Eladó birtokokat és bérleteket keresünk.

Juhgomolyát, juhtejet
a legmagasabb áron vásárolunk.
Bihari juhtúrós üzem, Budapest, IX.,
Túzóltó-utca 52. Telefon: 141-445

TÉGLAGYÁRTÁSRA
kiválóan alkalmas terület
község szélén, jó körzettel,
bérbeadó
Gróf Merán Jánosné uradalmi fő-
intézősége, Zámoly, Fehér m. 374

Eredeti MELICHAR-gyártmányú
olajfűrdős
**fűkaszalók, marokrakók,
kévekörtők:**
BÄCHER-MELICHAR-NAL
V., Vilmos császár-út 52. Telefonszám: 122-802

MÉREY ERNŐ
BUDAPEST
IX., Erkel-utca 20. sz.
TELEFON: 186-524.
34 éves gyakorlata alapján
vállalja gazdasági számadás-
sok feltekintését, irányítá-
sát, felülvizsgálatát, zár-
számadás (mérleg) készit-
ését, minden üzemi és száma-
tartási munkák végzését.
4750

ELADÁS
ÜRMÉNYI
KÁROLY
Gépeladás — vétel
Budapest, V., Báthory-u. 7.
(Hórvéd-utca sarok.)
Telefon: 124-134

ELADÁS
ÜRMÉNYI
KÁROLY
Gépeladás — vétel
Budapest, V., Báthory-u. 7.
(Hórvéd-utca sarok.)
Telefon: 124-134

TRAKTORTÁRSZA, 36 la-
velő, kévekörtő aratógépek,
2 Massey, 2 Champion, favá-
zós csepítő, vadászpuszta,
töltő, szállítókocsi eladók
Barnabáti Gazdaságban, u.
p. Nagyköny, telefon: este
8-kor, Iregszemcse 18. 6395

CSISZÁRTEREK, horgany-
zott „SPIRÁL” Jégző,
precíz kivétel, minden mé-
retben raktárról szállí-
ható. Ürményi Károly,
Budapest, Báthory-utca 7.
5349

**CSEPLŐGÉPTULAJDONO-
SOKNAK!** Sokasban kell új
dobosárral. Keressék saját ér-
deklükben a hírneves Stern-
féle dobosárberetelűekről is-
mertető könyvecskét, amit
ingyen küldünk. Stern Gép-
raktár, Zalaszentgrót. 6396

RÜGÖS KULTIVÁTOROK
traktor és igavontatásra. Bar-
na László okl. gépészmérnök-
nél, Budapest, Báthory-utca 9.
5844/b

KISCSZÁLLÁS határában,
180 mh. föld, mindent meg-
termő, kertészetre is alkalm-
as, olcsón eladó. Megbi-
zostam: dr. Pápai Pál,
Kisújszállás. 6312

**CROSCILL BŐRTÖRŐHE-
NYEK** 3 tagúak, 700 és 800
kg súlyban. Barna László
okl. gépészmérnök, Buda-
pest, Báthory-utca 9. 5844/a

ELADÓ E. M. G. eredeti
gőzmozdány, 60 colos mo-
dern csepítővel és felszerel-
éssel. Kiss Péter földbírtó-
kos, Szabadszállás. 6488

**ZEHNTMAYER HENGER-
BOROVÁK** 5 és 5 tagúak,
Barna László okl. gépészmér-
nök, Budapest, Báthory-
utca 9. 5844

PÖHL-TRAKTOR, 32 HP,
Uradalom, Nőincse, Nógrád
megye. 6451

RÉPAVETŐGÉP
6-soros Mellehár-gyárt-
mány kombinált, kove-
set használt, jutányos
áron kapható.

ÜRMÉNYI KÁROLY
cég, Budapest, V.,
Báthory-utca 7. szám.

Nincs elég olaja?
Gyűjtse össze a gépeiből leeresztett hasz-
nál olajokat és újítsassa fel a
„REGOL” Olajregeneráló Kft.-nél
Budapest, VI., Vörösmarty-u. 36. Tel.: 122-337

ZÖLDHEGYI
M. ISTVÁN
V., Báthory-u. 3.
Vesz és elad
használt mező-
gazdasági gépeket

ÁLLANDÓ
BARTÁRKISZLET
fogász, traktor és gézeke-
készek acébből.
Boronafészek, szénnyel-
ő és kultivátor-fogak, Fla-
net-kapákcsok szilgeng-
esből.

Eke, vetőgép, tárcsaborona,
lókapa és egyéb mező-
gazdasági gépalkatrészek.
Nőszaki cikkek, kenőyago-
k.

Olcsón beszerzhetőek: a
világhírű Pipa-Jugyú gép-
alkatrészek, a világ összes
gyártmányú fűkaszaló- és
aratógépeiz.

KIFOGÁSTALAN állapot-
ban lévő, ámbellő golyós-
csapágyos MAV 48-as csep-
lőgép és egy elevátor eladó
az Arvum szigergazdasági
gazdaságban. Erdéklődni
Arum r., Budapest, Bá-
thory-u. 7. Telefon hétköz-
nap 10-11-ig: 125-849. 6450

LŐNYÍRÓGÉPEK szakszerű
javítását, olaj készlet-
ét gyorsan, precízén Ürmé-
nyi Károly cégnél, Buda-
pest, V., Báthory-u. 7. 5349

ELADÓ villatelek Mátyás-
földön, 200 négyszöglet, be-
kerítve, közművekkel, kerti
tömlővel és szerszámokkal,
15 éves gyümölcsösökkel,
organszervenyekkel, zárható
nyári lugassal, kiépült ut-
cában, a két villamos meg-
álló között 5-6 perc sétá-
ásra 5000 P-ért eladó, fele
készenben. Cím: Koppány
Feren, Bpest, IX., Mester-
utca 5. sz. Telefon: 340-926. 6421

CSISZÁRTEREK a legjobb ki-
vételű, Zöldhegyi M. István,
Budapest, V., Báthory-
utca 8. 5290

ELADÓK Szolnok megyében
480 m. hold jó szántó, úri-
lakkal, összességében épü-
letekkel 165.000-ért, 58 knt.
hold jó szántó tanyaépüle-
tekkel 21.900-ért, 8000 feher
Átvehető. Dr. Dudásné, Vö-
rösmarty-utca 43. 6452

17. SZERES VETŐGÉPEK, to-
lőhengeres rendszerűek, Bar-
na László okl. gépészmérnök-
nél, Budapest, Báthory-utca 9.
5344/c

KOMPLETT bolgár bútőző-
berendezés, 100 m 3/5 colos
csővezetékekkel, 3 lóerős Ganz
benzinmotorral, alig hasz-
nált, alkalmi áron eladó. —
Közlebbi Párkas, Buda-
pest, VI., Derék-utca. 6453

ZÖLÖTAKARMÁNY és
szekélygép őrlési tel-
sítiménnyel, 3 nagy kessel
Ürményi Károly cégnél,
Budapest, V., Báthory-u. 7.
5349

ELADÓK: Traktor és tár-
csa, fogász tárcsák, ele-
vátor, csepítő, gőzkazán,
marhaméreg, kovászló,
kézi szalmaprés, aratógép-
ek, repavető, kévekörtők,
vetőgép, stb. vaslenger,
szénhorgozók. — Zahor-
ostya, Telcskannák, 500 Har-
ley Davidson-motorok, repár-
csovtör. Adler. Tibornál,
Rétiság. 6454

JÁRGÁNYOK
ismét kaphatók
ÜRMÉNYI KÁROLY
cég, Budapest, V.,
Báthory-utca 7. szám.

KÖPÖSI
homoklók, Esterházy,
lókák, stb., kocsiaktré-
szek, gumikerekek, kocsi-
lámpák, lézerszámok,
javítószek, cserék leg-
jutányosabban
BEREND HÖCSIGYÁRTÓ-
nál, Budapest, VII.,
Péterfy Sándor-u. 7. 224

AJÁNLÓK hűszívós szá-
kot kb. 120-140 dkg súly-
ban darabonként 550-ért. —
Mintát küldök utánvétellel.
Még nem felelőt visszave-
szem. Bleyer Sándor, Kö-
mádi. 6455

Szénsavas
takarmánymész-
szükségletét mielőtt fe-
dezzék, saját érdekében
kerjén árajánlatot
BERGELLER JENŐ
Budapest, V., Nádor-u. 25.

GŐZEKEGARNITURA, 20
HP-s, Fowler, esztorgapados
műhelyberendezés, üzem-
képes, kitűnő karban, eladó.
Folyó évi június hó nyolca-
dikán 12.500 pengős kikiál-
tási áron nyilvános árve-
reire kerül, ha közben sza-
badkézbe nem lesz eladva.
Erdéklődni: Jekli Illéspsz-
tán, Balassagyarmat, vagy
„Agronomia” R.T., Zeély
6456

**Szívógáz-
motor**
60-65 HP
fatüzelésű generátorral,
négyvétes, kifogástalan
üzemképes állapotban
ELADÓ.
SZABÓ ANTAL
Budapest,
V., Ipoly-u. 24/a
Telefon: 298-229

**TAKARMÁNY-MALVA-
MAG**, 100 kg. első évi után-
termés, kg-ént 6-7 pen-
gőért, kisebb tételekben is
eladó. Weidinger-gazdaság
Borota. 6457

KÉZI TOLÓKAPÁK, ame-
rikai gyártmányúak, Barna
László okl. gépészmérnök-
nél, Budapest, V., Báthory-
utca 9. 5844

SZÍVÓGÁZMOTOR, 26 HP,
üzemképes állapotban.
Mester-gyártmányú faszén-
generátorral, 110 V-os dina-
móval és komplett „J” 2-6
akkumulátorteleppel (60
cella) eladó. Megtekinthető
dr. Lakatos Gyula gazdasá-
gában, Tár (Féjér m.). Vas-
útállomás: Szabadbattyán.
Telefon: Tár 2. 6458

BOSCH GYERTYÁK
bármilyen traktorhoz vagy
motorhoz gyári áron rak-
tárról kapható Ürményi
Károly cégnél, Budapest,
V., Báthory-utca 7. 5349

ZÖLÖTAKARMÁNY és
szekélygép őrlési tel-
sítiménnyel, 3 nagy kessel
Ürményi Károly cégnél,
Budapest, V., Báthory-u. 7.
5349

Raktáromon tároló alkalmi áru új és használt
gazdasági gépek:

**FOGATOS TALAJ-
MŰVELŐK:**
Sack egyes ckek
Sack kettes ckek
Lókafék, extrátorok
Rügos kultivátorok
Hengerek, rögtörők
Croskill gyűrűshengerek
Zehntmayer borenák
Háromsoros repakapák
Kézi tolókapák
Aratógépek
Traktorekék
Traktortárcsaboronák
Traktorkultivátorok
Vetőgépek
Szecsavágók
Képvágók
Darálóok, pogácsatorók
Tejszeparátorok
Valkópülő, vajgyíró
Sékler-Universal magtisztító-
járgányok
Asványi és Tornádó szártepők

BARNA LÁSZLÓ okl. gépészmérnök
Budapest, V., Báthory-utca 9. Telefon: 122-925
227

Egy használt, üzemképes állapotban
levő kondenzátorra szerelt, 24 óra
alatt 16 métermázsra jég előállításra
alkalmas 8000 kalóriás ammóniák
kompreszor eladó
Mezőgazdasági Ipar R.-T. bérleténél, Kaposvár.

POHÁNKA (hajdinka) vető-
mag kapható O. A. K. ár-
ban Vidor Ernő gazdaság-
ban, Nagyboros, u. p. Ki-
rlyfia, Pozsony m. 6515

RÜGÖSKULTIVÁTOROK
külföldi gyártmány szab-
állítással, jutányos áron
kapható Ürményi Károly
cégnél, Budapest, V. Kör-
Báthory-utca 7. 5349

HART-PARR traktor, 36 ló-
erős, kifogástalan üzemké-
pes állapotban, készpénzle-
tőre azonnal eladó. Sonne-
vend Gyula, Bácsúj, Vas m.
6514

ELADÓ H. S. C. S. nyers-
olajtraktorok, 1 db 2224,
1 db 3032, és 1 db K. 40.
jeli a hozzávaló csepítőket
együtt. — Csak személyesen
választható, választás lapra
válaszlatok: Bőröcsky Pál,
Markotaböföge, Győr megye.
6517

VÉTEL
FCZVÉSZTÖT, zölden vagy
hántoltan, vagonételeben is,
állandóan vesznék. Vakok
Egyesület Műhelye, Budapest,
VII., Erzsébet-körút 27. 6126

Kisvasúti
használt
sinek
és felszerelési tárgyakat
legmagasabb áron
vásárolja
Orenstein & Koppel
magyar r.-i., Budapest,
VI., Vilmos császár-út 31.
2035

KERESEK birtokot, bérletet
bármilyen nagyságban, rész-
letes leírás, fizetési felté-
telek közlésével. Dr. Schmidt,
Budapest, Utászó-u. 15
6399

KERESNEK sürgősen 8-as,
10-es busztes gőzkazán,
20-25 évesek, adókat, árat
kerünk. Kohn Testvérek,
Jánosbánya, Vas m. 6459

BÉRLET
400-1000 kat. hold bérletet
keresek. Cím: Mold Béla,
Kerekegyháza, Pest m. 6349

Hirdessen Lapunkban

Csepléshez, gőzsztantáshez,
kazántüzeléshez, házfűtéshez
**Tatai szén és
brikett**
MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Budapest, V., Zoltán-u. 2.

Közhírdetés
5 fillér, vastá
hirdetés díj 1
50% engedély

**Jelleges leve-
csakis meg-
postabé-
melléklés
továbbít**

Díjtalan állás
Az 50 és 60 é-
gyar Gazdasági
Egyesület (Bu-
Arany János-u.
kébe tartozó u-
lanul hozza be-
sokra javaslath
uradalomnak, g-
bérlegadásnak
betöltendő állás-
főintéző, intéző
segédintéző, stb.)
Gazdasági Ors-
sülete, mint a
több helyről sz-

BETÖLTEND

OKL. GAZDA
OKLEVELES nő-
len segédintéző
belépésre keres-
nyitványt, másol-
za nem küldök
vich-uradalom
hegyes, Csánády

GAZDATISZT
GAZDATISZTEK
címek leadására
Biztosítási Tgy-
postasi, Francia-ü-

GYAKORLATA
résztény segédit-
szonall, vagy
belépésre. Dr. Sz-
Szekestehérvár,

ISPÁN, nő, 16
lás, felvétetik. O-
ajánlatok bizony-
latokkal. Teru-
Budakalász.

FÖLDMIVESISR
zett, gazdasági
len gyakorlata
kalmaz Szőke G-
sága. Amint a ma-
latok bizonyít-
tokkal Budapest
res Pál-m-n. 28

FÖLDMIVESISR
len gyakorlata
Széppatakvíz-
Létkés, Hont m.
16/a.

KÜLÖNFÉ

INASHAZASPÁR
telen, hosszú bi-
nyal, vidékre, a
lépésre felvetés-
varrai tudó fele-
ben. Ajánlkozás
chich Ferenc ke-
ncsost, földbírtó-
post. VI., Teréz-
csanak Küldendő.

ESZTERGÁLYOS
névűként tudja,
zögzazdasági g-
járta, évi állás-
zárolag Dunántú-
svek. Csalládó-
tudók előnyben G-
Sárvár.

ÁLLAST KER

OKL. GAZDA
GAZDATISZTI
falok, 32 éves, m
Puskás okl. m
Gyöngyös, Zöldf-

OKLEVELES inté-
intenzívben kezelt
ban szerzett nag-
lattal, birtokbirt-
zesze miatt állást
gazdasági összes
járta, növényte-
állattenyésztésben,
szetben, hízalásba
vagy nagyobb gar-
zésát elvállalja
Leó intéző, Pa-

SEGÉDINTÉZ, ok-
7 éves uradalmi
dasági külső-belső
lattal, keresztyén-
ban megfelelt
ellenőri állást k-
elemenettel biztos-
Megkeresést „A-
6408” jellegre kias-

OKLEVELES gazd-
10 éves széleskör-
lattal, felmondatta
változtatni házmű-
rület- vagy gazd-
intéző állással, k-
gazdaságba. Szer-
nyekkel, jó refer-
— Megkeresést „S-
6466” jellegre kias-

Ha könnyűszerrel sok vizet akar, vásárolja a Mezőgazdák zuhatag-küttjét

Rozsdamentes kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt zuhatag-kutakhoz alkatrészeket szállítunk.

Arjegyzéket és alkatrészárjegyzéket küld:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

A víz alól felszabadult földbe még mindig vethet bőségesen OLAJÖZÖN (Carthamus) olajosmagot!

Vethető június elejéig friss szántásba is, valamint megterem a szikes és köves talajon, termelhető továbbá kapások között köztesen és mind szegélynövény. Tenyészideje rövid. Gyomirtó. Jó búza-elővetemény. Átvételi ára 36— pengő, esetleg még több! Előírtet adunk.

Termesztési útmutatást küld és szerződést köt:

„OLAJÖZÖN“
Any- és Elszaporító Telepeinek Központja
Budapest, IV., Váci-utca 56/58. Telefon: 181—453

Traktorolajtulajdonosok!
Minden csepp olaj érték!
Használt olaját újítsassa fel
nálunk és új olaja lesz.

„OLEA“ OLAITISZTÍTÓ IPARI KFT.
Budapest, IX., Soroksári-út 45. Tel.: 137—681

ISTÁLLÓJA
száraz, páramentes, szagtalan

a szabadalmazott motornélküli AUTOVENTOR folytonszellőző alkalmazásával

Malacfiatatóknál nélkülözhetetlen

VADAS MIHÁLY okl. mérnök
hűtő- és szellőzőberendezések vállalata
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. Tel.: 420-384

Vasból szena-, szalma-, len-, cirok-sajtolókat

készítünk, könnyebben, gyorsabban, súlyosabb bűszket sajtol az eddigieknél. Továbbá gyártunk elektromágneses magtisztítókat, szivógáztelepeket. Motor főjavításokat garanciával készítünk

Farkó György gépüzeme,
Budapest, XIII., Szeged-út 48.
Telefonszám: 498-374

Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRÁ“-t olvassa

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A nagyváradai lat. szert. káptalan f. évi május hó 20-án déli 11 órakor Nagyváradon, a káptalan gazdasági hivatalában (Sai Ferenc-u. 6.) zárt ajánlatú nyilvános versenytárgyaláson 1941. évi október hó 1-től kezdődő 12 gazdasági évre haszonbérbe adja a eikópusztai, mintegy 1075 kat. hold kiterjedésű mezőgazdasági birtokát.

A birtok művelési ágak szerinti megoszlása a következő:

Szántóföld	896 kat. hold 412 □-öl
Kert	4 „ „ 349 „
Szőlő	1 „ „ 513 „
Legelő	41 „ „ 954 „
Erdő	37 „ „ 938 „
Adómentes terület	94 „ „ 411 „
Összesen	1075 kat. hold 427 □-öl

Az ezennel meghirdetett birtok Bihar vármegyében, Csökmő község határában, a Csökmő-Okány törvényhatósági út két oldalán fekszik.

Ajánlati biztosítékul nyugta ellenében két holdankint 2— P fizetendő be a versenytárgyalás megkezdése előtt délelőtt 11 óráig a nagyvárad. lat. szert. káptalan gazdasági hivatalában (Nagyvárad, Sai Ferenc-u. 6.)

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a káptalani uradalom jószágfelügyelőségénél, Czifkópuszta, u. p. Csökmő, Bihar m., vagy a nagyváradai káptalani gazdasági hivatalban megtekinthetők. Ugyanott részletes felvilágosítások is kaphatók.

HÜTŐSZEKRENYEK
Tejhűtők
Jégre Jégkészítő-gépek Villanyra
Hűtőkamrák

HENNEFELD
Jégkészítő-gépgyár
Budapest, VI., Ó-utca 6. Tel.: 112-026, 115-646

Cséplőgarnitúrák

arató-, fűkaszálógépek, lokomobilok, motorok, traktorok, igáskocsik és mindenféle gazdasági felszerelések eladó.

Előzetes értesítésre Lepsény állomásra kocsit küldünk.

Ágostoni Bérgazdaság, Lepsény.
Telefon: Enying 33.

Államilag ellenőrzött baromfitelep

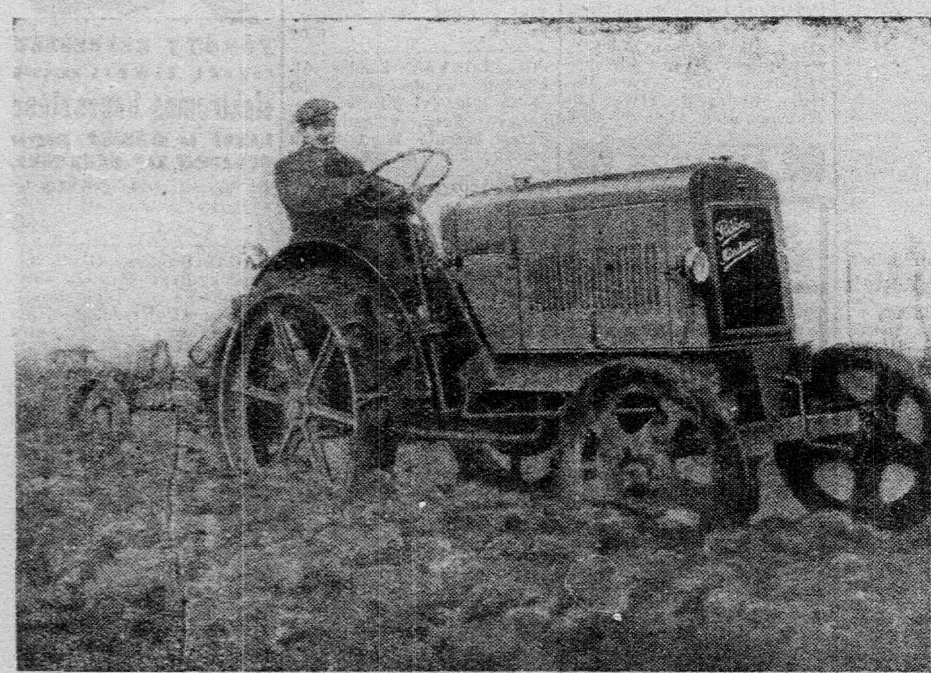
(12 éves) 36 holdas (prima, mindent megtermő föld), ezer tyúkra berendezve, 1500-as csibekeltetővel október hó 1-ére 2 vagon búza évi haszonbérért 1941 október 1-ére **bérbeadó** és a 400 darabból álló törzsalomány is átvehető.

A baromfitelephez tartozik 7 szobás lakás, 3x1 szoba-konyhás cselédlakás, gyümölcsös 300 drb termő gyümölcs-fával, artézi kút, 120 sertés részére hízaló, 14 fedett termes fiáztató, tágas, 12 jószágnek való istálló, stb.

Cím: **KOLIBÁL LAJOSNÉ PUSZTAPÓ, (SZOLNOK MEGYE)**

Tollvér simmenthall
hasas üszők
túlnyomóan import szülőktől és félvér hasas üszök eladók

Németh Mária nemeskoltai gazdaságában Nemeskolt, Vas m.

AZ ÚJ 20-25 LE

RÁBA

MINDENES TRAKTOR

KISEBB GAZDASÁGOK EGYETEMES MUNKAGÉPE, URADALMAK KÖNNYU TALAJMŰVELŐ- ÉS VONTATÓGÉPE, NAGYTELJESÍTMÉNYU EGYETEMES KAPÁLÓ- ÉS KASZALÓGÉP, VONTATJA ÉS ÜZEMBEN TARTJA A NAGYOBB CSÉPLŐGÉPEKET IS

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 12. TEL.: 125-210

Magyar Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása. Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám. (Köztelek). — 413025 — Felelős vezető Magyar István.

a Gaz

A Gazdasági E...
1898 november 2...
Gyula indítványar...
kartelen kívül álló...
tani a gazdák rés...
munkálatokra Zel...
16 tagból álló bizo...
névsorában ott t...
Széchenyi Imre...
Teleki József gró...
Rubinek Gyula és...
E bizottságnak...
székében tartó...
a magyar szövete...
évi kivételesen st...
kozva, következő...
szövetkezet alapít...
„Az ország ga...
emberek között j...
tötte be szívemet...
védtelensége. Lá...
fális elemi csapá...
jóindulatú rátekin...
céljavesztett anya...
az összefogás, min...
kezeti gondolat...
gazdái, nemes fé...
emez árvaít!“

A GEOSZ nag...
előmunkálatainak...
december 11-én...
amely negyven...
működését, mint...
jégbiztosító szöve...
den biztosítási sz...
kielégítse és hogy...
leteit ellensúlyoz...
1897—98. évi nag...
vénytársaságok k...
ben felemelték a...
ben a gazdáknak...
hatott segítséget...
kivánta az OM...
Sándor gróf és...
miniszter a Gaz...
alapításával inté...
értizeden keresz...
vet most visszapill...
delelőtt 11 1/4 óra

RA

Székesfehérv...
Mai számun...